

LIITON ARKKI

2/2022

● Töissä sodassa

● Merja Ylä-Anttilan neljä ensimmäistä vuotta

RADIO- JA TELEVISIOTOIMITTAJIEN LIITON JÄSENLEHTI

Ei mitään uutta auringon alla

Olen säilyttänyt jokaisen Liiton Arkin siitä lähtien kun minut ensimmäiset kerran valittiin RTTL:n puheenjohtajaksi. Vuosi oli 2008. En enää muista miksi alunperin ryhdyin näiden lehtien mapittamiseen, mutta epäilen syyksi halun tallentaa kirjoittamani pääkirjoitukset ja sen hetkiset ajatukseni luotettavammin kuin mihin oma muisti pystyisi. Muistiin kun ei tutkitusti voi luottaa paljoakaan, sillä mieli editoi sitä koko ajan.

Ensimmäinen pääkirjoitukseni vuoden 2008 ensimmäisessä Arkissa käsitteli Ylen rahoitusta ja Yle kritiikkiä. Ylen rahoitusta selvitti silloin parlamentaarinen työryhmä tavoitteenaan etsiä tv-lupamaksun korvaava rahoitustapa, ja SanomaWSOY:n hallituksen puheenjohtaja Jaakko Rauramo ja Sanomien silloinen toimitusjohtaja Mikael Pentikäisen kritisoivat samaan aikaan voimakkaasti Yleä ja vaativat, kuinkas muutenkaan, Ylen tehtävien uudelleen määrittelyä.

Samana syksynä Helsingin Sanomain säätiö järjesti seminaarin, jonka aiheena oli julkisen palvelun Yleisradio ja yleisönä satakunta suomalaista mediajohtajaa ja -vaikuttajaa, tutkijoita, virkamiehiä, poliitikkoja ja toimittajia. Seminaarin pääpuhujana oli eurooppalaisten lehtikustantajien lobbajajärjestön, European Publishers Councilin portugalilainen puheenjohtaja Francisco Pinto Palsemaô.

Hän toi julki kaupallisten kustannusyhtiöiden ja mediatalojen tavoitteen, että eurooppalaisen julkisen palvelun yleisradiotoimintaa olisi kehitettävä (lue: leikattava) samaan suuntaan kuin Yhdysvalloissa, ts. kaupallista mediaa täydentäväksi palveluksi, jolla olisi enintään yksi tai kaksi televisio- ja radiokanavaa, ja joiden ohjelmatarjonta olisi kapeaa ja korkeakulttuurista. Tämän toiminnan rahoitus saataisiin katselijoiden lahjoituksina ja tukikeräyksillä. Siis almuilla.

RTTL:n mediaseminaarien järjestämistä vastuuta vahvalla omistajuudella pitkään kantanut Timo-Erkki "Stinde" Heino kertoo "Yleisradio median murroksessa" -kirjan (Vastapaino 2010) esipuheessa, että seminaarin yleisö työpaikastaan riippumatta nousivat kiihkeästi vastustamaan Palsemaôn visiota. Kaikki todistivat, että suomalainen kaksinapainen malli; vahva Yleisradio ja kaupallinen media yhdessä omine vahvuuksineen on tuottanut Suomeen korkealaatuisen ohjelmiston ja siitä ei haluta luopua. Lopulta Palsemaôn visiota jäivät kannattamaan ainoastaan Sanoma-konsernin hallituksen puheenjohtaja Jaakko Rauramo ja Helsingin Sanomien silloinen päätoimittaja Janne Virkkunen.

Stinde myös ennusti kirjan esipuheessa aivan oikein, että edes salillinen kiihkeitä suomalaisia mediavaikuttajiaakaan ei saa Balsemaôta ja kaupallisia kustantajia luopumaan visiostaan. Ei niin. Nyt 14 vuotta myöhemmin sitä visiota yritetään toteuttaa kantelemalla Euroopan Komissioon.

Ei siis mitään uutta auringon alla. Teki Yle mitä tahansa, lopputulos on aina sama. Väantö jatkuu.

Tämä on viimeinen päätoimittamani Arkki ja viimeinen pääkirjoitukseni. Haluan kiittää saamastani luottamuksesta, jonka turvin olen voinut edustaa ja ajaa yhteisiä asioitamme RTTL:n puheenjohtajana yhteensä yhdeksän vuotta. Erityisesti kiitän teitä hyvät kollegat, hallitusten jäsenet ja aktiivit, jotka olette olleet rinnallani milloin missäkin tilanteessa tukemassa ja jakamassa tietoa ja ymmärrystä. Ilman sitä, ei tästä mitään olisi tullut.

Olen ilmoittanut myös, etten ole käytettävissä Journalistiliiton valtuuston puheenjohtajaksi seuraavalle 4-vuotiskaudelle. Sitä tehtävää olen suurella nöyryydellä hoitanut kahdeksan vuotta. Nyt on aika tehdä tilaa uusille kasvoille. Valtuustoa en silti jätä, mutta siirryn nyt omasta halustani takariviin.

Toivotan hyvää joulun aikaa. Nauttikaan läheistenne seurasta, koska se on tärkeintä.

Tapio Räihä
tapio.raiha@yle.fi

kuva: Seppo Sarkkinen

Päätoimittaja: **Tapio Räihä**
Toimitus: **Marjo Partio**
Taitto: **Mira Gartz**
Kuvatoimitus/valokuvaaja: **Seppo Sarkkinen**
Kannen kuva: **Antti Kuronen**
Paino: **PunaMusta Oy**

Toimituskunta:
Irmeli Heliö
Sari Korpela-Välisaari
Leena Mattila
Jukka-Pekka Nyrhinen
Arto Paljakka
Kari Romppainen
Tapio Räihä

Julkaisija: **Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry.**
PL 82, 00024 Yleisradio
rttl@yle.fi
www.rttl.fi

Kannessa:

TÖISSÄ SODASSA

Ylen toimittaja Antti Kuronen on tehnyt töitä konfliktialueilla vuodesta 1995. Kannen kuva on Gazasta toukokuulta 2021. Israel on hyökännyt alueelle useamman kerran.

Kuronen ja MTV:lle raportoiva toimittaja Niko Nurminen kertovat työstään s. 12-13.

s. 4

MERJA YLÄ-ANTTILAN NELJÄ VUOTTA "KUMPPANUUDEN TIELLÄ"

Ylen toimitusjohtaja Merja Ylä-Anttila sanoo haaveilevansa "pyöreän pöydän" keskustelusta, jossa Yle ja suomalainen kaupallinen media voisivat yhdessä pohtia yhteistä tulevaisuutta. RTTL:n puheenjohtaja Tapio Räihä tapasi Ylä-Anttilan Hella-huoneessa s. 4.

LIITON ARKKI 2/2022

sisällysluettelo

-
- 2 PUHEENJOHTAJAN PALSTA
 - 9 KIRJOITTAMATON TUPO
 - 10 KOLUMNI: PALKKAPAINOITA PURKAMASSA
 - 11 JOURNALISTILIITON TOIMINTAOHJELMA 2023-2026
 - 14 ME KAIKKI OLEMME VAIN IHMISIÄ
 - 15 KOLUMNI: YOT:N UUSI PÄÄLUOTTAMUSHENKILÖ 1.1.2023
 - 16 KOLUMNI: YLE-SLANGIN SUDENKUOPPA – HANKINTAPALKKIOT
 - 17 KOLUMNI: EPÄVARMUUDEN AIKA
 - 18 VIISIKKO SEIKKAILI TUUSULASSA
 - 20 FAO NOSTI KANNAT KATTOON
 - 22 POHJOISMAINEN FREESEMINAARI
 - 24 NOT KÄVI IRLANNISSA
 - 26 KOLUMNI: MAAILMA PALAA JA SITÄ POLTETAAN
 - 27 KOLUMNI: KAIKILLE PARAS RATKAISU
 - 28 TAPAHTUMIA
 - 29 KETUNPESÄSSÄ KUHISEE JÄLLEEN
 - 32 TAKASIVU: UUTISANKKALAMMEN LIPLATUSTA

s. 24

s. 29

Merja Ylä-Anttilan neljä vuotta "kumppanuuden tiellä"

Kun tulin valituksi RTTL:n puheenjohtajaksi joulukuussa 2018, kävin vanhasta muistista ensitöikseni esittäytymässä Ylen silloin varsin tuoreelle toimitusjohtajalle **Merja Ylä-Anttilalle**. Tapaminen oli perinteinen tervehdyskäynti liiton puheenjohtajan ja Ylen toimitusjohtajan välillä. Nyt kun olen oman osani tehnyt ja luovutan puheenjohtajan nuijan seuraajalle joulukuun edustajakokouksessa, päätin pyytää Merjalta uusintaa.

Tapaamme Hella-huoneessa. Viidennen kerroksen pienessä neuvotteluhuoneessa, joka on nimetty Ylen ensimmäisen naispääjohtajan **Hella Wuolijoen** mukaan. Seinällä roikkuu taottu Wuolijoen reliefi, joka löydettiin yllättäen varaston perukoilta vuosien jälkeen. Ylä-Anttila halusi nostaa sen näkyviin, nimesi neukkarin sen mukaan, ja on löydöstä silmin nähden selvästi mielissään.

Huoneessa on myös toinen merkkihenkilö, pienenä patsaana ikkunalaudalla: **Muumimamma**. Haastattelutilan valinta on Ylä-Anttilan ja hän esittelee molemmat merkkihenkilöt iloisesti.

YLE YLLÄTTI

Merja Ylä-Anttila tuli Ylen johtoon vuonna 2018 aidan toiselta puolen naapurista, MTV3:n vastaavan päätoimittajan ja Mediahub Oy:n toimitusjohtajan paikalta.

Sen lisäksi, että Pöllölaakso sijaitsee kivenheiton päässä Ylen pääkonttorista, on yhteistyöllä pitkät juuret: Oy Mainos-TV toimi yli 30 vuotta Yleisradion kanavalla, vuokralla. Oma itsenäinen MTV3 televisiokanava syntyi vasta tammikuun alussa 1993.

Ylellä ja Maikkarilla on siis aina ollut erityinen suhde, samoin Merjalla, jonka aviomies työskentelee Ylellä. Ylä-Anttila kertoo silti talon tarjonnan muutaman yllätyksen.

- Täällä on hirveän vahva innovatiivisuuden henki. Yle on ollut alan kehitysyhtiö teknologiassa ja edelläkävijä digitaalisuudessa, kuten Yle Areenassa. Sen tarinan kertomisessa meidän pitäisi olla parempia myös Ylen ulkopuolelle.

KRIISISTÄ KRIISIIN

Kuluneet lähivuodet ovat olleet koko Euroopalle historiallisen vaikeat, eikä Ylekään ole päässyt vähällä. Koronapandemia ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan muuttivat maailmaa pysyvästi ja Ylen toimitusjohtajasta tuli silmänräpäyksessä kriisiajan johtaja.

- Nukun normaalisti hyvin mutta kyllä koronan alkuaikoina myönän hieman valvoneeni. Kun ei tiennyt yhtään minkälainen tauti on ja pystytäänkö me pitämään työntekijät turvassa, uutiskone kunnossa ja lähetyvirta päällä.

Korona-aikana Yleen perustettiin viikoittain kokoontuva koronaryrkki, joka alun akuuttivaiheen jälkeen on muuttunut hieman harvemmin kokoontuvaksi yleiseksi kriisinyrkiksi. Sen listalla on seuraavaksi energiakriisi.

BRYSSELIN KORTTI

Arto Satosen (kok) johtama parlamentaarinen työryhmä lisäsi, pari vuotta ennen Ylä-Anttilan valintaa, Ylelle veloitteen median monimuotoisuuden edistämisestä ja yhteistyöstä muiden mediayhdistöiden kanssa.

Ylä-Anttila kertoi heti valintansa jälkeen vuonna 2018 kuinka hän haluaa viedä Ylen kumppanuuden tielle. Siitä tiestä hän nostaa esiin

yhteistyöt muun muassa vaalien tulospalvelusta, urheilu oikeuksista ja Yle uutisten jakamisesta joidenkin lehtien omille alustoille. Yle on myös tehnyt tilaa kaupalliselle medialle vetäytymällä ohjelmatyypeistä, jotka ovat helpoimmin kaupallistettavissa.

- Emme tee isoja kansainvälisiä gameshow- tai viihdeformaatteja. Mieluummin kehitetään itse ja tuotantoyhtiöiden kanssa omia formaatteja, kuten "Elämäni biisi", jossa yhdistyy kulttuurin ja musiikin edistäminen.

Valitettavasti kaupallisen median nokittelu ei hävinnyt mihinkään, pikemmin jopa päinvastoin.

Aluksi lehtiyhtiötä edustava Medialiitto kanteli EU komissiolle Ylen kirjoitetuista netti uutisista, sitten Sanoma media kanteli Areenan video on-demand palvelusta ja opetussisällöistä. Nyt kaupallisia ra-

diokanavia edustava Radiomedia ry. haluaa Ylen hallintoneuvoston ennakoarvioivan Ylen Areenassa olevat äänisisällöt.

Ennakoarviointia pyydetään normaalisti uusista palveluista, ja Ylen äänisisällöt tuskin ovat kenenkään mielestä uusi palvelu, mutta Radiomedia ry:n haluaa silti arviointia Yle Areenan on-demand audiotarjonnan vaikutuksista mediamarkkinaan.

Ylä-Anttila myöntää olevansa pettynyt

- Kyllä mun täytyy sanoa, että olen enemmän kuin pettynyt siihen, että tämä nokkapokka ja kantelukierre on jatkunut. Julkisen palvelun on elettävä ajassa ja oltava siellä missä käyttäjät ovat. Digitaalisuus on vääjäämättä se polku ja julkisen palvelun on saatava olla teknologiariippumaton.

KUOLEMAN SPIRAALI

Avataan vielä kerran juurisyy Ylen ja kaupallisen median välien kiristymiseen. Vielä 2000-luvun alussa lehtiyhtiöt tekivät ennätystuloksia, nyt globaalit hakukone- ja sosiaalisen median yhtiöt imuroivat ison osan Suomen digitaalisen mainonnan euroista Atlantin toiselle puolelle. Tämä on johtanut lehtimainonnan rajuun supistumiseen.

Lehtiyhtiöiden metamorfoosi mainosrahoitteisuudesta kohti digitaalisuutta ja tilausmaksuja ei ole ollut helppo. Jäljelle jäänyt tulovirta on vain kalpea aavistus aikaisemmasta tasosta ja se on aiheuttanut suurta kitkaa Yleisradioyhtiöiden ja kaupallisen median välille koko Euroopassa.

Miten Yle ja Merja ovat muuttuneet neljässä vuodessa?

“Toivon, että Ylessä työntekijät kokevat olevansa samassa veneessä ja että voimme tehdä yhdessä enemmän yli kaikkien siilojen, ottaen huomioon meidän erilaiset vahvuudet, oli ne alueet tai kirjeenvaihtajat tai kulttuuri tai draama tai mikä hyvänsä. Että me nähdään se suuri rikkaus mikä Ylessä on. Silloin me olemme lyömätön media.”

“Olen saanut elämäni niin valtavan hienon rikkauden tämän Ylen myötä. Ajattelen, että olen todella onnellinen, että sain nähdä tämän, ja ajattelen jopa, että sain kokea myös tämän kriisivaiheen. Että kuinka hienosti siitä on selvitty ja miten vahvoja me ollaan. Saan valtavasti palautetta kaikkialla mihin menen ja kuva Ylestä on selvästi kirkastunut näiden vuosien aikana. Jopa yle-kriitikot ovat antaneet hyvää palautetta. Olen tästä päivittäin tosi onnellinen.”

Tulovirran ehtyessä lehdet yhdistyvät, lehtinimikkeitä katoaa kartalta, uutiskilpailu vähenee ja syntyy alueita, joissa ei ole lainkaan omaa julkaisua kertomassa mitä kunnassa tapahtuu. Journalismin tilalle tulevat kuntien, organisaatioiden ja yritysten tiedottajat, ja julkaisualustana on sosiaalinen media.

Tämä kehitys voi johtaa siihen, että kansainvälisten mediajättien osuus mediakulutuksesta kasvaa edelleen. Amerikkalaisilla Googlella ja Metalla (Facebook, Instagram, Whatsapp) ja kiinalaisella TikTokilla on yhä suurempi osuus mediassa kulutetusta ajasta ja sitä kautta myös digitaalisesta mainonnasta.

Mitä huonommin kotimainen media pystyy palvelemaan yleisöjään, sitä enemmän kansainvälisten mediajättien alustat kiinnostavat. Tämä kehitys pitäisi pystyä katkaisemaan ennen kuin siitä syntyy itseään vahvistava kuolemanspiraali.

Suomessa käydään liian vähän tietoon ja tutkimuksiin perustuvaa avointa mediapoliittista keskustelua eduskunnassa tai sen ulkopuolella. Mediasta puhutaan liian usein liiketoimintana ja kilpailukysymyksenä. Tästä kertoo myös kaupallisen median kantelut EU komissiolle. Journalismissa ei kuitenkaan ole kyse vain liiketoiminnasta vaan myös demokratiasta ja huoltovarmuudesta.

Suomen huoltovarmuuden ja sisäisen turvallisuuden kannalta kohtalonkysymys voi olla se, että miten Suomi varmistaa kotimaisen journalistisen median elinkelpoisuuden ja kansalaisten tiedonsaannin tilanteessa, jossa Venäjä on julistanut sodan länttä vastaan ja erilaiset kriisit koettelevat kansalaisten kestäkykyä ja resilienssiä.

PYÖREÄN PÖYDÄN KESKUSTELU

Kotimaisen median keskinäinen nahistelu nostaa huolen, että kaupallisen median kriisi kansainvälisten mediajättien puristuksessa johtavat vaatimukseen myös Ylen pienentämisestä, ikään kuin tasapainon ja monimuotoisuuden vuoksi.

Johtaisiko se ainoastaan kotimaisen median pienentymiseen ja kansainvälisen median vahvistumiseen?

- Tämä on tässä ajassa hirveän hyvä ja vakava kysymys, ja se koskee sekä kaupallista että julkista palvelua, ja siinä mielessä näistä kanteluista ja nokittelusta pitäisi nyt päästä eroon, Merja Ylä-Anttila sanoo

Ylä-Anttila sanoo haaveilevansa “pyöreän pöydän” keskustelusta, jossa Yle ja suomalainen kaupallinen media voisivat yhdessä pohtia yhteistä tulevaisuutta. Sen tavoitteena olisi säilyttää vahva kansallinen media, jossa julkinen ja kaupallinen pelaavat yhteen.

- Unohtaa menneet riidat ja katsoa maailmaa, joka on pysyvästi muuttunut. Keskustella suomalaisen median eetoksesta tässä ajassa. Miten voidaan tukea toisiamme niin, että tämä suomalainen media pysyy pystyssä jakamassa tietoa ja sivistystä koko Suomeen.

Ylä-Anttila vertaa pyöreän pöydän keskustelun avaustaan Journalistiliiton ja Medialiiton yhteiseen tavoitteeseen mediapoliittisesta ohjelmasta seuraavaan hallitukseen.

- Tämä aika huutaa tätä. Ylellä on varaa tulla tähän keskusteluun ja tuoda omat näkemykset siihen. Tämän asian avoin käsittely ja läpikäynti voisi olla tälle yhteiskunnalle ihan terveellistä.

Ylä-Anttilan mukaan myös Suomessa on vaara käydä kuten demokratian mallimaassa Yhdysvalloissa, jossa median kahtiajaon seurauksena koko yhteiskunta on sekaisin.

- Nämä ovat vaarallisia esimerkkejä ja meidän pitäisi tehdä melkein mitä vain, että Suomessa voitaisiin estää tällainen kehityskulku.

KAUPALLISEN MEDIAN TUKI

Ylä-Anttila kantaa huolta painetuista lehdistä, joilla on useita vaikeita ongelmia ratkottavana, alkaen jakelukustannusten rajusta noususta mutta myös digitaalisesta siirtymästä.

- Suomessa tuetaan aika vähän kaupallista mediaa verrattuna muihin Pohjoismaihin, Merja Ylä-Anttila sanoo.

Norjassa kaupallisen median tuki oli vuonna 2020 yhteensä yli 60 miljoonaa euroa, Ruotsissa yli 140 miljoonaa euroa ja Tanskassa 100 miljoonaa euroa. Luvuissa ovat mukana eri maiden huomattavat koronatuet. Suomi tuki kaupallista mediaa vuonna 2020 kahdeksalla (8) miljoonalla eurolla, siitä kertaluonteista koronatukea oli 7,5 miljoonaa euroa.

Ero Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä on todella suuri. Onko Suomella enää aikaa pohtia mediatukea, vai pitäisikö jo tehdä päätöksiä, kun vielä on mitä tukea?

Teksti: **Tapio Räihä**
Kuvat: **Seppo Sarkkinen**

Kirjoittamaton TUPO ilman mahdollisuutta jäädä ulos

Näin olen kuvannut vallitsevaa suomalaista työmarkkinamallia tänä vuonna käytyjen työehtosopimusneuvotteluiden pohjalta.

Journalistiliitto neuvotteli yhdeksän työehtosopimusta joulukuulta 2021 elokuulle 2022 asti. Meille neuvottelukierros oli poikkeuksellisen pitkä ja se kesti noin yhdeksän kuukautta. Kaikkien neuvottelemiemme sopimusten palkankorotukset tälle vuodelle olivat käytännössä kaksi prosenttia. Tälläkin kertaa myös prosentin kymmenyksistä jouduttiin vääntämään, jopa tiukemmin kuin aikaisemmillä neuvottelukerroilla.

Syynä tähän olisi se, että sopimukset jaettiin palkankorotuksia ajatellen kolmeen kategoriaan: työntekijöiden, toimihenkilöiden ja ylempien toimihenkilöiden työehtosopimukset. Työntekijöille kuului 2,0 prosentin palkankorotus, toimihenkilöille 1,9 prosentin ja ylempille toimihenkilöille 1,8 prosentin 12 kuukauden aikana eli palkankorotus vuonna 2022. Tästä muodostui yleinen työmarkkinalinja, uudenmallinen TUPO, jonka korotuskattoa valtakunnansovittelija vielä valvoi.

Käytännössä tämä taso ylitettiin vasta kunta-alan neuvotteluissa kesän korvalla ja sen jälkeen hoitajien työriidan sovittelussa syksyllä. Muuten koko Suomi sopi haitarissa 1,8-2,0 prosenttia.

Kevättalvella Yleisradion ja MTV:n neuvotteluissa argumentoimme, että emme ole toimihenkilöitä, vaan journalisteja ja ohjelmatyöntekijöitä. Journalistiliiton työehtosopimusten piirissä on tyypillisesti kaikki journalistinen tai ohjelmatyö työntekijöistä ylempiin toimihenkilöihin asti. Työnantajat ja heidän liittonsa kuitenkin lähtökohdista niputtivat meidät toimihenkilöiksi pois lukien tuotantoyhtiöissä työskentelevät. Lopulta kahden prosentin korotuslinja piti.

”EMME OLE TOIMIHENKILÖITÄ, OLKAAMME SIIS JOURNALISTEJA JA OHJELMATYÖNTEKIJÖITÄ”

Vielä prosentin kymmenyksen vääntöä suurempi ongelma työmarkkinakerroksella oli mielestäni se, että eri aikoina neuvotellut sopimukset ajettiin samaan putkeen, vaikka aika muuttui täysin, samoin eri alojen ja yritysten tilanne.

Työmarkkinoiden niin sanottu yleinen linja muodostui aivan vuoden 2022 alussa, jolloin päädyttiin edellä kuvaamaani kolmijakoon. Ensimmäinen koronatilanne alkoi helpottaa. Talouskasvu näytti voimistuvan. Sitten Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022. Kaikki alkoi kallistua, taloustermein inflaatio alkoi nousta ja palkansaajien ostovoima laskea. Inflaatio on liikkunut viime kuukausina kahdeksan prosentin tuntumassa. Sen verran kalliimpaa kaikki keskimäärin on verrattuna vuodentakaiseen.

Palkansaajien ostovoimaa on perinteisesti turvattu palkankorotuksilla, jotka vastaavat vähintään inflaatiotasoa. Keväällä ja kesän jälkeen olisi siten pitänyt sopia noin kahdeksan prosentin palkankorotuksista, jotta inflaatio olisi peitottu. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan noudatettiin muodostunutta yleistä linjaa ja valtakunnansovittelija valvoi sen pitävyyttä.

Vanha työmarkkinaviisaus on ollut, että sopimukset neuvotellaan aina ajassaan.”

Tästä seurauksena on ollut suurin palkansaajien ostovoiman leikkaus miesmuistiin. Näin ei voi jatkua pitkään. Vähemmän rahaa tarkoittaa vähemmän kulutusta, mikä alkaa näkyä haitallisesti myös suomalaisten yritysten, mediayritystenkin taloudessa.

Samaan aikaan, kun kaikki on ajettu sopimaan samoin palkankorotuksiin, työnantajat ja heidän liittonsa ovat julistaneet, että palkoista pitäisi sopia yhä enemmän alakohtaisesti tai suoraan yrityksissä, jolloin voidaan ottaa huomioon alan tai yrityksen vallitsevat tilanteet.

Vaikka Journalistiliitto sopii juuri ala- ja yrityskohtaisia työehtosopimuksia, ei niiden palkankorotustaso ole saanut poiketa työmarkkinoiden yleisestä linjasta.

Olen kutsunut tilannetta kirjoittamattomaksi TUPO:ksi ilman mahdollisuutta jäädä ulos. Nuoremmille avattakoon, että aikanaan vuosikymmenien ajan Suomessa neuvoteltiin tulopoliittisia kokonaisratkaisuja alias TUPO, joiden piiriin piti saada ehdoton valtaosa suomalaisista aloista ja yrityksistä. Kuitenkin siihen aikaan joustoa oli nykyistä enemmän, sillä TUPO:jen ulkopuolelle saattoi jäädä ja sopia ihan jotain muuta.

Nykyisessä työmarkkinamallissa ei voi jäädä ulos, vaan voi vain sopia saman kuin muut tai lakon uhalla venyttää sopimusratkaisun syntymistä.

TUPO-kaudella Journalistiliitto jäi monesti osin ulkopuolelle ja sopi työnantajien kanssa muuta. Tällöin ala- ja yrityskohtaiset tilanteet voitiin ottaa huomioon myös käytännössä eikä vain työnantajien juhlapuheissa.

Kun katsoo tulevaan, työmarkkinamaisema näyttää tyypillisen sumuiselta. Tehdyissä työehtosopimusratkaisuisa sovittiin työehtoista kahdeksi vuodeksi, joista jälkimmäinen on niin sanottu optiovuosi. Tarkoitus on sopia vain vuoden 2023 palkankorotuksista sopimuksen ehtojen pysyessä muutoin ennallaan.

Optioneuvottelut ovat alkaneet nihkeästi. Kaksi keskeistä ventialaa, ensin kemianteollisuus ja sitten teknologiateollisuus kertoivat, että ratkaisua ensi vuoden palkankorotuksista ei löytynyt, vaan sopimukset irtisanotaan ja neuvotellaan kokonaan uudestaan.

Työnantajapuolella on tyypillisesti haluttu nähdä ensin, mitä ventialoilla sovitaan ennen kuin voidaan sopia muiden alojen palkankorotuksista. Nyt onkin kiinnostava seurata, kuka toimii optiovuosikorotusten niin sanottuna päänavaajana vai jäävätkö kaikki odottamaan ventialojen työehtosopimusratkaisuja.

Journalistiliiton optiovuosineuvotteluista ensimmäisenä on vuorossa elokuva- ja tv-tuotanto marraskuun loppuun mennessä. Ylessä pitäisi olla valmista joulukuun puolivälissä ja MTV:ssä tammikuun puolivälissä. Ellei ole, olemme saman edessä kuin ventialoilla eli sopimus pitäisi irtisanoa ja neuvotella kokonaan uudestaan. Koko työehtosopimuksen neuvottelemisen vain vuoden välein on todella raskas prosessi, siksi ratkaisut ovat tyypillisesti olleet jotain kahden ja kolmen vuoden väliltä.

Tässä vaiheessa lokakuun käännettyä loppupuolelle on vielä täysin mahdollista sanoa varmasti, mitä työmarkkinoilla tulee tapahtumaan. Kuitenkin uskon edelleen toiseen vanhaan työmarkkinaviisauteen, että lopulta sopimukset aina syntyvät. Ennemmin tai myöhemmin.

Petri Savolainen
edunvalvontajohtaja, OTK
Suomen Journalistiliitto ry
18.10.2022

kuva: Seppo Sarkkinen

Palkkapaineita purkamassa

kuva: Seppo Sarkkinen

Yleisradion työehtosopimus on kaksivuotinen, mutta se on irtisanottavissa helmikuun 2023 loppuun, jos emme pääse sopuun palkankorotuksista ennen joulukuun puoliväliä. Tätä kirjoittaessani emme ole vielä edes aloittaneet keskustelua tes-palkankorotuksista työnantajapuolen kanssa, joten pyydän lukijaa ottamaan huomioon ”palkkasodan sumun”, joka väistämättä aina vaikeuttaa tulevista työmarkkinaneuvotteluista kirjoittamista. Tahdon kaikesta epävarmuudesta huolimatta käyttää paikan hyväksi ja avata muutamia tälle palkankorotuskierrokselle ominaisia teemoja.

Vaativuudet viime kierroksia suuremmista palkankorotuksista on kuultu ja tiedostettu. Viime vuosina on totuttu mataliin prosenttikorotuksiin, ja viimeisinkin palkankorotus kesäkuussa 2022 oli yhteisvaikutukseltaan vain kaksi prosenttiyksikköä. Se ei tietenkään ole kattanut inflaatiota, joka tätä kirjoittaessani on Suomessa yli kahdeksan prosenttia. Ostovoima on vuoden kuluessa heikentynyt merkittävästi (noustuaan toki sitä ennen pitkällä aikavälillä). Painet isotiin yleiskorotuksiin – siis kaikille suunnattaviin palkankorotuksiin – ovat nyt suuret.

Palkankorotusvaativuuden siirtyminen todelliseksi korotukseksi on toinen asia. Yleisradion asema julkisesti rahoitettuna, ei-markkinaehtoisesti toimivana yhtiönä tarkoittaa, että yhtiön tulot ja tulokset eivät muutu vuodesta toiseen samalla tavalla kuin kaupallisella puolella. Tämä on julkisen palvelun jatkuvuuden kannalta siunaus – kunhan poliitikot ymmärtävät pitää huolta Ylen rahoituksen kes-

tävyydestä. Lakisääteinen indeksikorotus ei kuitenkaan tällä kertaa kata koko inflaatiota, ei lähellekään.

Yle on kaupallisessa mediassa toimivien kollegojemme valppaan silmän alla, kuten tietysti oikein on. Se tarkoittaa myös meidän työntekijöiden palkkojen kehityksen seuraamista. Olemme viime vuosina tietoisesti pyrkineet siihen, että palkankorotuksemme vastaavat työmarkkinoiden ”yleisen linjan” tasoa – kilpailukykyisesti ja alan erityispiirteet huomioiden. Kovin paljon suurempiin korotuksiin kuin vientiteollisuudessa meillä ei ole ollut mahdollisuuksia. Sopimusten ns. tekstipuolella olemme saaneet aikaan kelpo parannuksia. Yleläisten kannalta yrityskohtaisessa työehtosopimuksessa on siis ollut paljon hyvää.

Nyt saattaa kuitenkin olla edessä kierros, jolloin työmarkkinoiden yleistä linjaa ei ole helppo määrittää. Julkinen puoli saa lähivuosina sopimustensa ansiosta joka tapauksessa isommat korotukset kuin vientiteollisuuden keskeiset alat. Teollisuuden palkankorotusten rakenteet voivat vielä yllättää. Mikä on siis tällä kertaa se yleinen linja, jota Ylen työnantajaliitto Palta yrittää keskinäisellä koordinaatiollaan meille tarjota?

Olemme esitelleet työnantajalle yhtenä ratkaisuna hankalaa tilanteeseen Yleisradion omaa palkkarakenteen kehittämissuunnitelmaa. Ylen nykyinen palkkarakenneratkaisun pohja on 2000-luvun ensimmäiseltä vuosikymmeneltä, ja sen esivanhemmat ovat vielä vanhemmalta ajalta.

Uskon, että juuri nyt on otollinen paikka tarkastella palkkarakennetta ja laatia maltillinen, monivuotinen kehittämissuunnitelma. Pallo on työnantajalla: onko Ylellä halua uudistaa järjestelmää, vai halutaanko jäädä kiinni vanhoihin malleihin?

Oli malli mikä tahansa, Yleisradion on pidettävä huolta palkkojen kilpailukykyvyydestä. Alalla on jo kuultu sellainenkin takavuotena harvinainen sana kuin työvoimapula. Ammattitaitoisia tulijoita ei ole Ison pajan bussipysäkillä odottamassa jonoksi asti, vaikka tällaisia tarinoita runsas vuosikymmen sitten kerrottiin. Maakunnissa ja ruotsinkielisellä puolella pula on jo paikoin akuutti. Kilpailukykyisten palkkojen lisäksi on syytä huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista. Hyvä kello kauas kuuluu.

Antti Laakso
puheenjohtaja
Ylen ohjelmatyöntekijät YOT

PS: Haluan kiittää Ylen jättänyttä pääluottamushenkilö Anu Kähköstä hyvästä yhteistyöstä. Anun osaaminen on ollut tärkeää muun muassa tes-neuvottelujen kovissa paikoissa ja pitkään ketjutetuissa määräaikaisuusissa olleiden työntekijöiden viimeaikaisissa vakiinaistamisissa. Ylen uusi pääluottamushenkilö on valittu, ja hänet esitellään tässä lehdessä. Jatkakaamme samassa hengessä kohti uusia taisteluja!

Journalistiliiton toimintaohjelma linjaa vuodet 2023–2026

Mitä Suomen Journalistiliitto puuhaa seuraavan neljän vuoden aikana? Mitkä ovat liiton keskeisimpiä tehtäviä ja pyrkimyksiä? Asiasta voi esittää arvauksia – tai sitten voi lukea liiton toimintaohjelman vuosiksi 2023–2026.

Toimintaohjelma sinetöidään liiton valtuustossa joulukuussa, mutta sitä on valmisteltu työryhmässä kevästä asti. Työryhmää on vetänyt YOT:n puheenjohtaja Antti Laakso. Kuuluin myös itse työryhmään RTTL:n freelancereiden edustajana.

Printtipuolen vapaita toimittajia työryhmässä edustivat Tuukka Tuomasjukka ja Ville Hänninen. SET ry:tä, Journalistiliiton uusinta tulokasta, edusti Laura Honkanen.

Muut jäsenet olivat Jonna Ahti, Laur Forsén, Fanny Fröman, Pasi Huttunen ja Elisa Miinin.

Syksyllä liiton seuraavaa neljää vuotta linjaava paperi oli jäsenyhdistyskierroksella. Tällöin RTTL muiden jäsenyhdistysten ohella esitti oman lausuntonsa siitä.

ILMASTONMUUTOSTA HILLITÄÄN JA YHDENVERTAISUUTTA EDISTETÄÄN

Toimintaohjelman luonnokseen saatiin mukaan sellaisia asioita, joita ei tiettävästi ole ollut mukana yhdessäkään aiemmassa liiton toimintaohjelmassa. Yksi havainnollistava esimerkki on tämä lause: "Teemme valintoja, jotka hillitsevät ilmastonmuutosta."

Ilmastonmuutoksen huomioiminen on paitsi itsearvoisen tärkeää myös liiton maineelle hyväksi. Varsinkin nuoremmalle jäsenkunnalle olisi kiusallista, jos ilmastonmuutos ei kiinnostaisi meitä.

Liiton saavutettavuuteen satsataan: "Edistämme ihmisryhmien välistä yhdenvertaisuutta kartoittamalla, miten liiton toiminta olisi nykyistä helpommin saavutettavissa."

Ensin kartoitetaan, sitten toimitaan. Mutta joitain saavutettavuustekoja saimme jo kirjattua ohjelmaan. Yksi näistä teoista liittyy kielisiin: "Liitto huomioi monikielistyvän yhteiskunnan: erityisesti englanniksi annettavan palvelun määrä kasvaa."

Liiton saavutettavuudessa on kyse monesta muustakin kuin kielistä. Kuinka takaamme esimerkiksi riittävän hyvän palvelun ja ay-työn niille, joilla on vaikkapa liikunta- ja toimintarajoitteita? Liiton toimintaa ja valintoja kannattaa tarkastella tästäkin näkökulmasta.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JAKSAMISEEN HUOMIOTA

Toimintaohjelma huomioi luottamushenkilöt ja heidän jaksamiensa. He ovat niitä liiton puurtajia, jotka yleensä antavat kasvot ay-liikkeelle omassa työyhteisössään. Kuitenkin ne, joiden pitäisi puolustaa etujamme, saattavat itse olla ylikuormitettuja. Tässä liitolla on kehittämisen paikka.

Paperi edellyttää, että liitto järjestää tapahtumia ja kokouksia myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Tällaisia ovat muun muassa Journalismin päivä ja valtuuston kokoukset. Asun itse Jyväskylässä ja ramppaan Helsingissä mielelläni, mutta liitolla on oltava juureva suhde maakuntiin.

Koronapandemian aikana lisääntynyt etätyö huomioidaan: "Toimimme sen puolesta, että etätyön lisääntyminen ei tarkoita kustannusten siirtymistä työnantajilta työntekijöiden maksettaviksi tai työn ja vapaa-ajan entistä pahempaa sekoittumista."

AJASSA KIINNI

Toimintaohjelma päättyy näihin sanoihin: "Vapaa yhteiskunta tarvitsee puolustajia. Suomen Journalistiliitto jatkaa yli satavuotista työtään sananvapauden ja kansanvallan puolesta."

Venäjän käynnistämä hyökkäyssota ja siihen liittyvä hybrivaikututtaminen ovat korostaneet sananvapauden ja demokratian puolustamisen keskeisyyttä entisestään.

Ohjelmapaperi edellyttää vainottujen kollegoiden tukemista sekä sanoin että teoin. Lisäksi siinä alleviivataan toimivan median merkitystä osana Suomen huoltovarmuutta. Tiedotusvälineiden muistutetaan olevan paras lääke disformaatiota vastaan ja turvaavan "Suomen selviytymistä ja menestystä muuttuvassa ja ajoittain arvaamattomassa maailmassa".

Jotta media toimii, tarvitaan asianmukaiset työolot ja palkat. Toimintaohjelmassa korostetaan sopimusyhteiskunnan tärkeyttä ja todetaan, että sitä vastaan on hyökätty. On muistettava, että työehtosopimukset ovat hyvän työelämän edellytys ja yksi suomalaisen yhteiskunnan menestystekijöistä.

PALKANKOROTUKSIA JA PARANNUKSIA

Toimintaohjelma patistaa liittoa hakemaan työehtosopimuksiin ostovoiman kehityksen turvaavia palkankorotuksia ja työsuhteen muiden ehtojen parannuksia.

Liitto avaa kollektiiviset neuvottelut freelancerien työehdoista mediarytymiä edustavien työnantajaliittojen kanssa. Euroopan komissio on sopivasti antanut suuntaviivat EU:n kilpailulainsäädännön soveltamisesta yksinyrittäjien työoloja koskeviin työehtosopimuksiin.

Erikseen todetaan, että liitto huomioi vakituisten työntekijöiden lisäksi muunlaiset työsuhteet, harjoittelijat ja yrittäjät. Näiden osuus liiton jäsenistä kasvaa.

Teksti: **Jani Tanskanen**

kuva: **Seppo Sarkkinen**

ANTTI KURONEN, TOIMITTAJA, YLEISRADIO

Antti Kuronen on seurannut Ukrainan tilannetta tiiviisti jo kahdeksan vuoden ajan, alkaen Maidanin kansannousta ja kevästä 2014, kun Venäjä aloitti hybridisodan Itä-Ukrainassa. Tämän vuoden helmikuussa, kun Venäjä aloitti suurhyökkäyksen, Kuronen lähti paikan päälle välittömästi, tietenkin. Sillä kertaa tien päällä vierähti kuukausi.

”Olen ollut kiinni Ukrainan tilanteesta niin kauan, etten enää oikein osaa irtautua siitä. Sikäli, vaikka kevätalven keikka oli pitkä ja raskas, minun oli parempi olla siellä, paikan päällä. Olisin kuitenkin seurannut tilannetta koko ajan”, Kuronen sanoo.

Tänä vuonna Kuronen on viettänyt Ukrainassa yhteensä vajaat neljä kuukautta. Viimeksi alkusyksyllä hän matkusti Zaporizžjaan, missä venäläiset ovat miehittäneet ydinvoimalaitosta viimeiset puoli vuotta.

Ensimmäisen kerran Kuronen raportoi konfliktialueelta vuonna 1995, jolloin hän matkusti Sarajevoon. Kiinnostus yhteiskunnallisiin asioihin ja politiikkaan saivat nuoren miehen matkustamaan ympäri maailmaa, ja hakeutumaan freelancertoimittajaksi. Kutsumus on vahva, edelleen.

”En vaihtaisi ulkomaan toimittajan hommaa mihinkään. Minun tehtäväni on raportoida sieltä, missä tapahtuu”, Kuronen sanoo.

”Ja onneksi maailmassa tapahtuu muutakin, kuin konflikteja, joten ei työni ole pelkkää sotaa.”

Kuronen kuvaa ja editoi juttunsa pääosin itse. Kentällä välttämätön apu on kuitenkin fikseri, joka avaa suhteidensa kautta ovet paikalliseen yhteisöön ja muun muassa armeijaan. Sota-alueella yhteistyö armeijan kanssa on välttämätöntä. Jos toimittajat hakeutuvat etulinjaan, se tapahtuu armeijan valvonnassa ja heidän kanssaan kulkien.

Työ konfliktialueella kuulostaa kovin vaaralliselta. Onko se sitä? ”Olen tehnyt tätä työtä niin kauan, etten osaa ajatella sitä enää sillä tavalla. Uran alkuaikoina otin varmasti enemmän riskejä. Nykyään

osaan aika hyvin arvioida sitä, miten alueilla kannattaa liikkua ja kussakin tilanteessa toimia.”

Tiukkoja paikkoja on toki tullut vastaan. Gazassa vuonna 2014 raketti iski ihan viereen. Samana vuonna itä-Ukrainassa vihaiset separatistitaistelijat huomasivat Kurosen kameroineen. Miehet syöksyivät autosta aseineen Kurosen eteen.

”He epäilivät minua vakoojaksi. Näin, että miehet olivat olleet pitkään rintamalla, hyvin uupuneita ja raivoissaan. Mutta siitäkin selvitettiin.”

Kuronen myöntää, että fyysisesti työ on joskus melko raskasta ja päivät venyvät. Henkistä kuormittumista Kuronen pyrkii säätelemään, eikä ole toistaiseksi kokenut työtä liian haastavaksi.

”Tunnistan, jos asiat alkavat vaikuttaa liikaa. Silloin pyrin pitämään taukoa. Ja minullehan tämä on sikäli helpompaa, että tulen ja menen. Avustustyöntekijöiden tilanne on eri. He ovat kentällä vielä pidempään.”

Vaikka sotaan jollakin tavalla tottuu ajan myötä, kyyniseksi Kurosen ei halua muuttua.

”Jos niin kävisi, minun ei varmaankaan pitäisi jatkaa tätä työtä. Valitsen mieluummin sen, että asiat menevät tunteisiin.”

Maadottumisessa auttavat perhe ja harrastukset. Kuronen viettää aikaa mökillä, tai hyppää purjelaudan päälle. Perhekin on tottunut siihen, että ulkomaan toimittaja kulkee pitkiä matkoja paikoissa, joihin moni ei vapaaehtoisesti menisi.

”He luottavat siihen, että tiedän, mitä teen.”

Kuronen muistuttaa, että sodissakin se tavallinen elämä jatkuu, kaikesta huolimatta. Ja ne tavalliset ihmiset, heistä suurin osa yrittää luoda hyviä yhteiskuntia ja tehdä töitä niiden eteen.

Entä miten ulkomaantoimittaja näkee Ukrainan tulevaisuuden?

”Tämä, kuten kaikki sodat, on täysin turha. Toivoisin, että ensi kevääseen mennessä olisi saatu jotain ratkaisuja aikaiseksi. Haluaisin voida raportoida esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyvistä aiheista. Sota vie niiltäkin aivan liikaa huomiota.”

Kuvassa Antti Kuronen Itä-Ukrainan Donbasissa toukokuussa 2022. Kuva: Ivar Heinmaa/Yle

Kuvassa Niko Nurminen Borodiyankan kaupungissa, jonka Venäjä tuhosi maaliskuussa 2022. Käytännössä kaikki asukkaat olivat paenneet tuhoutusta kaupungista, kun Nurminen pääsi sinne huhtikuun alkupäivinä. Kuva: **Niko Nurmisen kotialbumi**

NIKO NURMINEN, TOIMITTAJA JA UUTISTUOTTAJA, MTV UUTISET

Niko Nurminen on työskennellyt toimittajana eri puolilla maailmaa. Kiinnostus siihen, mitä oman maan rajojen ulkopuolella tapahtuu, heräsi jo lapsena.

”Taisinpä lukea lehdestä ulkomaan uutisia ja tajusin, miten suuri tämä maailma on. Tuli vahva halu pyrkiä ymmärtämään. Eihän omankaan maan asioita voi todella ymmärtää, ellei tunne sitä, mitä tapahtuu muualla”, Nurminen sanoo.

Nurmisella on paljon kokemusta maailman kriisialueilla toimimisesta. Ensimmäinen, varsinainen kerta oli kaksi vuosikymmentä sitten Irakissa. Tuolla matkalla Nurminen kohtasi hyvin tiukkoja tilanteita, eikä se ole jäänyt ainoaksi kerraksi.

Nurminen on selvinnyt vaaran paikoista säikähdyksellä ja puhumalla. Ja pyrkimällä totuuteen.

”Tämä hyvä journalistin sääntö pätee missä vain. Totuutta ei pidä venyttää. Jos esimerkiksi aikoo kuvata, se pitää sanoa, eikä pyrkiä kiertelemään.”

Nurminen on raportoinut MTV Uutisille Ukrainasta helmikuun suurhyökkäyksen alusta saakka. Hän ehti paikan päälle ensimmäisen kerran vain muutama päivä sodan alkamisen jälkeen, ja on sen jälkeen matkustanut maiden väliä useamman kerran.

”Olen tainnut olla siellä pari kuukautta yhteensä. Ja piakkoin olisi taas tarkoitus lähteä.”

Monen korvaan sota-alueella työskenteleminen kuulostaa pelottavalta. Nurminen ei koe asiaa niin.

”Pelko on väärä sana. Jos pelottaa, ei pidä lähteä, sillä silloin ei pystyisi toimimaan kentällä. Jännitys kuvaa sitä paremmin. Sitä tunnen edelleen, kun lähdän, sillä tiedän, että vaikka kuinka tekisin kuinka hyviä suunnitelmia, harva niistä toteutuu ainakaan ihan sellaisenaan.”

Nurminen kutsuukin arvaamattomuutta rutiiniksi. Sellaiseksi se on hänen työssään muodostunut. Tietty kehikko on silti oltava, ja muun maussa varusteet mietittävä huolellisesti etukäteen.

Kielistä kiinnostunut Nurminen osaa venäjää ja ymmärtää sen pohjalta myös ukrainan kieltä. Työskentelyssä tärkeänä apuna on tietenkin myös paikallinen fikseri. Muuten Nurminen tekee kaiken itse.

”Arvostan kuvaajien ammattitaitoa valtavasti, mutta se rytmi ja tekemisen vauhti on helpompi hallita, kun tiedän itse täsmälleen, mitä olen kuvannut. Se nopeuttaa työskentelyä editissä, sillä leikkaan jutut pääosin itse. Ja mitä vähemmän ihmisiä, sitä helpompaa logistisesti.”

Vuosikymmenten kokemus ja useat matkat Ukrainaan ovat opettaneet toimimaan kentällä. Myös yhteyksiä on syntynyt. Nurminen mainitsee ne yhdeksi tärkeimmistä työkaluistaan. Muun muassa paikalliset viranomaiset, armeijan kontaktit ja paikalliset, ihan tavalliset ukrainalaiset ja sosiaalinen media auttavat siinä, että toimittaja pysyy kartalla, mitä tapahtuu missä ja milloinkin.

Ukrainassa Nurminen hakeutuu sinne, missä ihmiset ovat. Siviilien tarinoita, niitä hän haluaa tallentaa ja jakaa.

”Suoran sotatoiminnan kuvaaminen ei ole minusta niin kiinnostavaa.”

Nurminen on nähnyt matkoillaan paljon ihmisiä, jotka ovat menettäneet kaiken. Näiden murheellisten tarinoiden taltioiminen ei ole saanut miehen mieltä liian matalaksi.

”Toki, kun tapaa ihmisen, jonka talon ja koko perheen on ohjus vienyt, voi sanoa, että siinä on ihminen, joka on menettänyt kaiken. Mutta näen, että yleensä jokin toivo paremmasta elästä, kuitenkin. Se on ihmiseen sisään rakennettu.”

Myös Nurmisen usko omaan työhön on vahva. Kriisit eivät ole maailmasta loppumassa, valitettavasti, ja journalistin tehtävä on kertoa niistä.

”Minun on pakko uskoa, että ne, jotka juttuja lukevat, eivät ainaakaan omilla toimillaan vaikuttaisi konfliktien lisääntymiseen. Siten ajattelen olevani hyvän puolella.”

Kun Nurminen palaa kentältä kotiin, hän palautuu pitämällä huolta perusasioista: uni, kotikaupungin raitis ilma, riittävä ja tasapainoinen ravinto.

”Erityisesti ruoka on tärkeää, kentällä kun tulee syötyä mitä, ja mihin aikoihin sattuu. Ja sitten istun kotipihalla ja katselen puita, jotka heiluvat tuulessa.”

Työ Ukrainassa jatkuu. Nurminen toivoo omalle ammattikunnalleen jaksamista ja ihmisiltä sitä, että he jaksavat pysyä kiinnostuneina. ”Sietämätön epäinhimillisuus Ukrainassa jatkuu. Ukrainan kannalta tärkeää on, että sitä tuetaan ja että poliitikot pystyvät tekemään päätöksiä. Siinä meillä journalisteillakin on merkittävä rooli.”

Teksti: **Aija Salovaara**

Bucha, huhtikuu 2022. Taustalla kaasulaitoksen työntekijät etsivät kaasuputkia raunioista. Kuva: **Niko Nurmisen kotialbumi**

Me kaikki olemme vain ihmisiä

Kuvat: Antti Kuronen/YLe

Kuinka pitkään henkinen selkäranka kannattelee näinä levottomina aikoina? Onko poikkeusajasta tullutkin normaali? Kevään 2020 jälkeen olemme surffanneet pelon ja ahdistuksen aallosta toiseen. Ensin koronan eri vaiheiden keskellä, sitten Ukraina vei huomion. Venäjän hyökkäys alkoi ja sota saapui kulmillemme. Hirvittävien tapahtumien ketju vyöryi sanoin ja kuvin. Sotatoimista johtuen energian, ruuan ja monien raaka-aineiden hinta ja saataavuus viimeisimpänä syö yöunia. Media-alan työntekijöinä olemme joutuneet käsittelemään aiheita omissa arjessa päivittäin. Miten olemme jaksaneet?

Media-alan työntekijöillä, etenkin uutis- ja ajankohtaisohjelmien parissa työskentelevillä, parin viime vuoden huolta aiheuttavat ja ahdistusta lisäävät aiheet ja tapahtumat ovat lisänneet kuormitusta ja vaikuttaneet jaksamiseen. Tämä on havaittu sekä Yleisradion että MTV:n työterveydessä. Ylen työhyvinvointipäällikkö Anu Wiikeri ja työterveyspsykologi Miia Marttinen Mehiläisestä kertoivat kahden viimeisen vuoden toimenpiteistä jaksamisen ylläpitämiseen. MTV:n osalta asioita valotti työterveyshuollon erikoislääkäri Helena Aatsinki Mehiläisestä.

Kaikkien kolmen mielestä parin viime vuoden tapahtumat ja niiden käsittely päivittäisessä työssä on näkynyt, toki yksilöllisesti kokien. Korona ja sen tuomat rajoitukset, pelko sen jatkuvuudesta ja vaarallisuudesta vaikuttivat työntekijöihin.

-Ylessä koronan aikana järjestettiin paljon webinaareja, tiimikeskusteluja ja tarjottiin aktiivisesti työterveyshuollon eri tukimuotoja. Talven ja kevään 2022 aikana haluttiin kannatella ihmisiä järjestämällä tiimien keskustelu- ja sparrausessioita, niitä järjestettiin yhteensä noin 30 tilaisuutta. Tiimikeskusteluissa oli mahdollisuus yhdessä purkaa tunteitaan kuormittavassa sotatilanteessa, kertoo Anu Wiikeri.

- Sota tuli kohtaan, jossa alettiin olla väsyneitä koronaan ja pandemiaan. Oltiin sopeutumassa ja mukautumassa omikroniin, ja ajateltiin, että "Joko päästään palaamaan arkeen?". Samaa näkyi laajemminkin yhteiskunnassa, ei vain mediayhtiöissä, toteavat Miia Marttinen ja Anu Wiikeri.

- Sota vaikutti erityisesti alkaessaan hyvin voimakkaasti. Maikkarilla järjestettiin psykologin debriefing auttamaan tilanteessa. Etenkin uutispuolella ilmeni esimerkiksi ahdistusta ja unettomuutta, kertoo Helena Aatsinki.

Kaikki kolme asinatuntijaa nostivat kuormittavana esimerkkinä juttujen materiaalin työstön. Kuvaaja, kirjeenvaihtaja ja leikkaaja esimerkiksi näkevät asioita, joita ei yleisölle voida näyttää materiaalin raakuuden vuoksi.

- Ylen kirjeenvaihtajille järjestettiin lisää ensiapukoulutusta ja -tarvikkeita. Ja Yle Svenskalle on järjestetty ruotsinkielistä psykologista tukea koronan ja sodan aikana, kertoo Anu Wiikeri.

KESKUSTELE ESIMIEHEN KANSSA MATALALLA KYNNYKSELLÄ

- Huolehdi omasta terveydestäsi! kehottaa Helena Aatsinki. Toimitajien joukossa ei ole ollut nähtävissä poissaolojen lisääntymistä. Ihminen adaptoituu, tottuu ja turtuu. Dehumanisaation välttämiseksi olisi tärkeää kuitenkin pyrkiä säilyttämään toivo ja suojella omaa inhimillisyyttään. Kovasta paineensietokyvystä kuka tahansa uupuu, jos kuormaa tulee tarpeeksi. Tätä voidaan kutsua myös myötätuntouppomukseksi tai sekundaariseksi traumatisoitumiseksi. Jos kuormitusoireet (esim. unettomuus ja ahdistuneisuus) haittaavat arjesta suoriutumista, on lääkärin vastaanotolla syytä arvioida esimerkiksi sairauspoissaolon tarvetta, kiteyttää Aatsinki.

- Uutispuolella tehdään merkityksellistä ja mielekästä työtä. Maailman tilanteen kriiseistä uutisoiminen koetaan tärkeänä työtehtävänä. On kuitenkin tärkeää säädellä tekemistä siten, ettei kuormita itseään liiallisella työmäärällä ja uppoutumisella kriisiin.

Kriisien käsittely työssä herättää luonnollisesti myös tunteita, ja ne olisi hyvä päästä käsittelemään. On tärkeää huolehtia omasta hyvinvoinnista ja palautumisesta. Palautumista edesauttaa se, että pääsee välillä irti työasioiden tekemisestä ja ajattelemisesta, ja saa vastapainoa raskaille asioille. Riittävä palautuminen estää uupumisen kehittymisen, sanoo Miia Marttinen.

- Esihenkilöiden ja HR:n on tulisi kertoa, mitä työterveyden palveluita on käytössä ja että pidetään matala kynnyksellä niitä. Siten ihmiset yksilöinä lähtisivät helposti hakemaan tukea. Älä sinnittele! Ei niin, että minun täytyy olla sairas voidakseni mennä työterveyshuoltoon, toteaa Anu Wiikeri.

Etätyössä työntekijä on voinut jäädä kriisiin käsittelemisessä yksin. Etänä ei myöskään synny luonnollisia kohtaamisia, joissa asioita voi purkaa.

Tämän vuoksi on tärkeää järjestää mahdollisuus keskusteluun etätilaisuuksissa. Etänä työskennellessä sortuu helpommin tekemään töitä kipeänä.

- Keskustele esimiehen kanssa matalalla kynnyksellä, jos oma tilanne tuntuu pahenevan, kehottaa Helena Aatsinki. Hän ehdottaa myös kaikille median kuluttajille, että asioiden seuraamisesta voi pitää uutispaussia.

- Työyhteisössä on tärkeää sopia, miten eri asioista keskustellaan. Joka työyhteisössä tilanne on erilainen, sanoo Anu Wiikeri. Tunnista, miten tämä vaikuttaa itseesi.

- Kaikkiaan me ollaan ihmisiä, kiteyttää Helena Aatsinki - On luonnollista, että viimeaikaiset tapahtumat herättävät meissä reaktioita.

Jokainen voi löytää itselleen toimivat keinot tukea selviytymistään ja ylläpitää hyvin vointia, toteavat Anu Wiikeri ja Miia Marttinen.

Teksti: Jukka-Pekka Nyrhinen

YOT:n uudelle pääluottamushenkilölle tavoitteet asetettu

Mikko Martikainen, YOT:n pääluottamushenkilö 1.1.2023 alkaen.

Eräs marraskuinen perjantai toi tiedon valinnastani seuraavaksi Suomen Yleisradion pääluottamushenkilöksi vuodesta 2023 lähtien. Ilo siitä repesi ja pian sydämen valloitti nöyrä kiitollisuus tuesta. Pitkä tie on kuljettu.

Liityin Ylen ohjelmatyöntekijät ry:een heti kun silloiset säännöt sen sallivat. Aloitin ammattiyhdistysaktiivin taipaleen viime vuosikymmenen alussa Yle Uutis- ja ajankohtaistoiminnan leikkaajien tukihenkilönä. Tuolloin minut toimintaan tempasi mukaan läheiset kollegat, halu oman toimintaympäristön kehittämiseen sekä Ylen ohjelmatyöntekijöiden aktiivinen toiminta. YOT:n Talon päivät ja RTTL:n Viisikkopäivät tulivat tapahtumina tutuiksi ja niistä on jäänyt paljon lämpimiä toverillisia muistoja.

Alkujaan minut valittiin Yle UA:n Studion ja Kuvan sekä Yle Urheilun luottamushenkilöksi vuonna 2017. Luottamushenkilöpiirini muuttui samalla kun Merja Ylä-Anttila aloitti toimitusjohtajana ja muutti Ylen organisaatiota. Nyt olen ollut pari viime kautta Yle UA:n Studion ja Kuvan sekä Flash-toimituksen luottamushenkilö sekä YOT:n varapääluottamushenkilö. Taival tukihenkilöstä pääluottamushenkilöksi saa vuodenvaihteessa huipennuksensa.

Sain kimmokkeen ammattiyhdistysliikeaktiivisuuteeni omista työelämän kokemuksista. Aloitin Ylessä vuonna 2006 tuntisopimuslaisena ja meni lähes seitsemän vuotta erimittaisissa määräaikaissuorituksissa ennen kuin minut vakinaistettiin. Tuona aikana tehtävät ja työt sekä työsuhteiden kestot vaihtelivat eri sopimuksista riippuen. Ylen aamussa olin pitkään apulaisohjaajana, muuten pääsääntöisesti uutisissa mediatoimittajana. Vakinaistamisen jälkeen taas vaihtuivat työtehtävät nykyiseen Yle UA:n kuvanhallinnan eurovisiotoimittajan sekä Yle UA:n kuvatuotannon työnjohtajan (buukkeri) ja kuvatuottajan tehtäviin. Viimeksi mainituissa tehtävissä on työehtosopimuksen tuntemus ollut minulle erittäin oleellista. Sitä on pitänyt osata lukea ja soveltaa arjessa sekä kunnioittaa mitä yhdessä on työehtosopimuksessa sovittu.

Kampanjoidessani YOT:n pääluottamushenkilövaaleissa ilmoitin tavoitteita mitkä olen asettanut itselleni. Kokonaisuutena voi sanoa että Ylessä on edunvalvonta ollut laadukasta, eikä mikään nyt mainitsemani asia ole pahasti rempallaan. Silti koen että aina voi uutena tekijänä tuoda tuoreita näkökulmia ja tarmokkuutta "kalutujenkin" asioiden hoitamiseen.

Yle-lain muututtua tuli pienoisena yllätyksenä sen suoranaiset muutokset tekemiseen Yle Uutisissa. Samalla on johto ilmoittanut että painopiste siirtyy broadcastista Yle palvelun sisältöihin, eli verkkoon. Ylen johtoryhmä pohjaa vuosittaisen yhtiön toimintasuunnitelman Yle-lakiin sekä yhtiön strategian tavoitteisiin ja painopisteisiin. Tavoitteenani on kiinnittää erityisen tarkasti huomiota yleläisten työehtoihin yhtiön toimintasuunnitelman muuttuessa. Tämä pätee koko Yleen.

Kokemukseni peräkkäisistä määräaikaissuorituksista ja Ylen tapa käyttää määräaikaissuorituksia, ovat tavoitteeni taustalla kun aion puuttua perusteettomiin määräaikaissuorituksiin työsuhteisiin Ylessä. Hyvää työtä on tehty tällä rintamalla edeltävän pääluottamushenkilön toimesta ja vuonna 2020 saatiinkin yli kaksikymmentä määräaikaissuoritusta muutettua vakituiseksi työsuhteiksi. Tämä on ehdottomasti pääluottamushenkilön vastuulla oleva selvitys. Sillä pääluottamushenkilöllä on oikeus saada työnantajalta säännöllisesti selvitys määräaikaissuoritusten perusteista.

Yleläisten ostovoima on ottanut kovasti osua inflaatiosta ja energian hinnan noususta. Työnantajan kanssa neuvotellaan ensi vuoden palkkaratkaisusta. Seuraava palkkojen yleiskorotus tulisi olla mahdollisimman suuri, painottuen alempiin palkkaryhmiin. Tavoitteenani on saada vastuullisilla neuvotteluilla yleläisille paras palkkaratkaisu, joka myös näkyy yleläisten kukkarossa.

Tavoitteita on vielä lisää: pääluottamushenkilön kasvokkainen tapaaminen, jäsenhankinnan ja järjestätymisasteen ylläpitäminen sekä yleläisten työhyvinvoinnin edistäminen. Paljon tavoitteita, joten panen tuulemaan heti vuoden alusta, jokaisen Ylen yksikön ja toiminnon omat erityispiirteet huomioiden. Kiteyttäen päätavoite on kaikille yleläisille vielä parempi Yle.

Mikko Martikainen
YOT:n pääluottamushenkilö 1.1.2023 alkaen

Yle-slangin sudenkuoppa – hankintapalkkiot

Tiedätkö mikä on hankintapalkkio? Se on Yleisradiossa käytetty ilmaus, jonka oikea nimi on työkorvaus.

Mitäs väliä nimellä on, joku ajattelee.

On sillä.

Työkorvaus on palkkio, josta maksajan ei tarvitse hoitaa esimerkiksi eläkemaksuja.

Verotuksessa työkorvaus on siis yrittäjätuloa, oli tekijällä yritystä tai ei.

”Työkorvaus on työstä, tehtävästä tai palveluksesta muuna kuin palkkana maksettava korvaus. Työ tehdään toimeksiantosuhteessa, eli työntekijä ei ole palvelussuhteessa maksajaan”, kuvataan esimerkiksi tulorekisterissä.

Jos työkorvauksia kertyy vuodessa riittävästi eikä niiden saajalla ole samaan aikaan palkkatuloa, josta eläkemaksut on hoidettu asianmukaisesti, on riski, että työkorvauksen saajasta tulee verotuksessa yrittäjä.

Ja näin siis täysin riippumatta siitä, onko työkorvauksen saajalla yritystä tai ei. Työt on voitu tehdä verokortilla ja niistä on pidätetty vero.

Yleisradiossa työkorvauksia saava freelancer on kokemuksen mukaan liian usein täysin kuutamolla siitä, että hän joutuu itse huolehtimaan eläkemaksuistaan.

Sana hankintapalkkio vie harhaan.

Tästä on keskusteltu useaan kertaan Ylen HR-väen kanssa ja pyydetty, että ilmaus haudattaisiin lopullisesti. Hankintapalkkio-nimitys tunnetaan vain Ylen sisällä.

Selitys työkorvauksen luonteesta löytyy kyllä Yhtyneet-sopimuksista nykyisin, mutta harva lukee 52-sivuista työehtosopimusta kovin tarkasti.

Vuonna 2022 Yrittäjän eläkevakuutuksen (YEL) minimitulo on 8261,71. Jos työtulo nousee yli tämän summan vuodessa, saaja on useissa tapauksissa YEL-velvollinen.

Se tarkoittaa, että hänen pitää itse huolehtia omasta eläkemaksustaan eli ottaa yrittäjäeläkevakuutus jostain työeläkevakuutusyhtiöstä ja maksaa eläkemaksut.

Jos journalisteilla olisi lakisääteistä eläketurvaa hoitava eläkekassa, vakuutuksen voisi hoitaa myös sen kautta, mutta sellaista ei ole.

kuva: Seppo Sarkkinen

Itse sain muutaman 'hankintapalkkion' 2000-luvun alussa.

Palkkiosumma oli jokseenkin sama kuin Yhtyneet-sopimuksen saman työn taksa eli palkka, josta maksetaan esimerkiksi eläkemaksu. Suhteellisen uutena yleläisenä toimittajana en tajunnut, että hävisin oikeasti.

Palkkion olisi pitänyt olla vähintään 1,5-kertainen, koska eläkemaksut ynnä muut sivukulut jäivät omalle vastuulleni. Kuvaavaa on, että minulla oli sivutoiminen toiminimi ja maksoin jopa yrittäjäeläkemaksuja. Tein kuitenkin Ylelle jatkuvasti Yhtyneet-työtä ja sain asianmukaista palkkaa.

Hälytyskellot eivät soineet, kun mitään infoa ei ollut siitä, mistä hankintapalkkiosta oli oikeasti kyse. Olin vain niin innoissani mahdollisuudesta saada tehdä töitä Yleen.

Näin innoissaan on yhä moni nuori toimittaja.

Yhtyneet-sopimuksessa – joka on siis työehtosopimus – on työkorvauksia koskeva liite numero 3. Suluissa yhä hankintapalkkioiksi kutsuttuja palkkioita voidaan maksaa vain erittäin harvoissa tapauksissa. Näihin eivät kuulu minkäänlaiset toimittajan työt.

Liitteeseen 3 on listattu audiotyön ja audiovisuaalisen työn esiintyjäkorvaukset. Tarkempi jaottelu erittelee haastateltavan, haastattelulausunnon ja alustuksen sekä keskusteluun osallistujan palkkiot audiotyön puolella.

Audiovisuaalisessa työssä eritellään palkkiot lausuntojen ja haastateltavien, asiantuntijalausuntojen ja esitelmien sekä keskusteluun osallistujien palkkioihin.

Käytännössä siis työkorvauksia voidaan maksaa vain haastateltaville, lausunnonantajille, alustajille ja esitelmäpitäjille sekä keskustelijoille. Ei siis esimerkiksi ohjelmien taustatoimittajille.

On yksi poikkeus. Ulkomailla asuvien, Ylelle työskentelevien freelancekirjeenvaihtajien tilanteesta on käyty oikeutta vuonna 2008. Ratkaisu oli se, että Ylellä on oikeus maksaa heille työkorvauksia. Perusteena oli Rooman sopimus ja läheisyysperiaate eli kytkös työtekomaahan oli läheisempi kuin Suomeen. Yleisesti välimies-oikeuden ratkaisussa katsottiin, että ulkomaankirjeenvaihtajien kohdalla ei ollut kyse työsuhteista.

Yhtyneet-budjetti oli vuonna 2021 6,6 miljoonaa. Siitä työkorvauksina maksettiin 547000 euroa. Ihan selviä keissejä ovat haastateltava, keskusteluun osallistuja ja asiantuntija.

On hyväksyttävä käännosten könttäpalkkiot, joita on todennäköisesti maksettu ulkomailla asuville kääntäjille.

Silti isona kysymysmerkkinä on aina vain koodi Y189. Sitä on pyynnöstä avattu, mutta edelleenkin koodilla maksetuille palkkioille ei ole minkään valtakunnan kuvausta.

Toinen iso kysymys koskee työkorvausten päätymistä työehtosopimukseen.

Toimeksiantosuhteista ei päätetä tessillä. Miksi työkorvaukset ylipäänsä ovat Yhtyneet-budjetissa?

Tai hetkinen. Nyt kun työkorvauksista kohta saa EU-komission päätöksen mukaan neuvotella, ehkä onkin hyvä, että muutama työkorvaus on jo siellä.

Aune Waronen
Luottamushenkilö, FAO

Epävarmuuden aika

Miten kääntää pää positiiviseksi tulevaisuuden suhteen, kun itänaapurissa diktaattori muuttuu yhä hullummaksi?

Sodan myötä myös meidän normaali elämän arki on muuttunut paljon. Kaikki kallistuu ja on sopeuduttava uudelleenlaiseen budjettiin omassa elämässä.

Arjessa selviäminen on monessa taloudessa tiukoilla. Jostakin on säästettävä, tarpeellisestakin.

Kaikki me olemme samassa veneessä – tai ei ihan kaikki. Freelancer, pätkätyöläinen ja itsensäyöllistäjä joutuu entistä kovemmalle saatikka yksinhuoltajaperheet, työttömät ja pienellä eläkkeellä toimentulevat. Niin se eläke, jota et ole useinkaan freelancerina pystynyt riittävästi maksamaan, kun ei ole ollut mistä maksaa. Eikä tilanne varmaan itsensäyöllistäjän osalta parane vuoden 2023 YEL-maksu uudistuksen jälkeen.

kuva: Seppo Sarkkinen

KOLLEKTIIVINEN SOPIMUSOIKEUS FREELANCEREILLE

Hyvääkin on satanut itsensäyöllistäjien laariin. Euroopan komissio hyväksyi syyskuun lopulla suuntaviivat, joiden mukaan freelance-journalistit, itsensäyöllistäjät voivat tietyissä olosuhteissa neuvotella työehtosopimuksista kollektiivisesti rikkomatta EU:n kilpailusääntöjä. Tämä on kauan kaivattu ja paljon työtä vaatinut prosessi. Tämä tulee parantamaan freelanceiden ja itsensäyöllistäjien asemaa työehtosopimusta neuvoteltaessa. Lisäksi asiaa auttaa, että nyt ammattiliitoilla on myös oikeus edustaa itsensäyöllistäjiä.

Journalistiliiton tekemän tutkimuksen mukaan freelance-journalistien keskitulot ovat vain noin puolet työsuhteessa olevien keskitulosta. Tämä on ollut pitkään näin. Ehkä tämä uudistus on tehokas väline tuomaan itsensäyöllistäjän tilille työehtosopimuksen mukaisia palkkioita. Kiitos ja kumarrus pitkäjänteisestä työstä asian edistämiseksi.

TYÖ ETSII TEKIJÄÄNSÄ

Journalisteja kaivataan eri puolilla maata niin printtipuolella kuin av-puolella. Paikkoja on auki, mutta niihin ei saada hakemuksia. Rekrytoinnissa haetaan ammattilaisia, joiden tulee heti olla valmiita journalistiseen työhön. Työmarkkinoilla se on myös muilla aloilla suuntaus, osaaminen ja vaatimukset eivät kohtaa.

Paikallislehtiin tuntuu olevan kaiken aikaa haku päällä. Pienen paikkakunnan oma lehti on mitä parhain paikka harjoitella ja oppia toimittajan työ. Kokenen toimittajan rinnalla, perinteisellä oppimestari ja kisällä –meiningillä pärjää pienemmälläkin koulutuksella. Työ tekijäänsä opettaa. Joskus kantapään kautta, mutta kyllä siinä oppii. Jos olisin nuorempi niin pakkaisin reppuni ja lähtisin uteliaana ja innokkaana toisiin maisemiin, kauemmaksikin Sisä-Suomesta. Taitaa olla ikäkäsytys, kun palaan entisaikoihin.

JOULUN AIKA

Muutaman jouluvalon laitan ikkunaan ja pihan omenapuuhan. Led-valoja.

Odotan Joulunpyhiä aivan erityisesti, koska vietän tallin Joulua turpaterapeuttien seurassa. Aamulla hyvät huomenet puolin ja toisin. Hörinää. Illan tullen jokaisella on kiire saada omat heinänsä ja muut herkkunsa. Kuka saa ensin, jokainen haluaisi olla ensimmäinen, malttamattomat hassut.

Jos pitäisi sanoa rauhoittavin ääni, niin se on hiljainen talli, jossa kuulet vain tyytyväisten hevosten rouskutus. Tallin Joulu on jouluisa jouluin.

Hyvää ja rauhallista Joulua ja kaikin puolin menestyksellistä Uutta vuotta!

Pohdiskelija
Irmeli Heliö
Puheenjohtaja, FAO

Viisikko seikkaili Tuusulassa

Perinteinen RTTL:n syksyinen tuki- ja luottamushenkilöta-
pahtuma, Viisikkopäivät, pystyttiin järjestämään läsnä ja
aurinko lämmitti syksyistä viikonvaihdetta Tuusulajärven
maisemissa. Ponnistimme perjantaina kohti ay-asioita
Sibeliuksen Ainolasta. Opastettu kierros valotti talon
historiaa herkullisin pikku yksityiskohdin. Lauantai olikin
sitten agendaltaan tiukkaa asiaa heti aamiaisesta alkaen,
vieraina Journalistiliiton edunvalvontajohtaja Petri Savo-
lainen ja palvelujohtaja Simon Huldén.

Syksyn tes-tarkistukset lähestyvät tätä kirjoitettaessa ja inflaatio
sekä energian hinta verottavat lompakon paksuutta ostovoiman
huvetessa. Siksi on hyvä hetki tarkastella, miten yhdistykset valmis-
tautuvat tuleviin neuvotteluihin.

Perjantai oli kuitenkin monen kaipaaman tapaamisen ja yhtei-
sen ajan täyttämä. Yleläiset olivat startanneet tuttuun tapaan ns.
Talon-päivällä Pasilassa ja Viisikko starttasi Mediatalon edestä heti
tilaisuuden jälkeen kohti Järvenpäästä ja Sibeliuksen Ainolaa. Tun-
nelma oli lämmin, virisipä takapenkeillä yhteislaulua siivittämään
matkantekoa. Toiminnanjohtaja Marjo Partio oli huolehtinut eväis-
tä, jottei matkalaisten vatsat kurni Ainolan opastetulla kierroksella.
Tutustuminen historialliseen rakennukseen ja sen ympäristöön
tehtiin kahdessa ryhmässä. Näin jokainen mahtui kuulemaan
oppaan hauskoja tarinoita isäntäperheen vaiheista. Kuka tiesi, että
Sibeliuksen lahjaflyygelin pelasti velkojien kynsistä kansalaiskeräys
tai että naapurissa asuneet taiteilijat olivat tehneet vierailujaan
varten teoksia, jotka nyt koristivat Ainolan seiniä. Sibelius teki sä-
vellystyötään oman päänsä sisällä, eikä istuen instrumentin ääressä
tapailen. Siksi hän tarvitsi rauhallisen ympäristön sävellystyölleen,
pois pääkaupungin humusta.

Taukoevästä Ainolassa

LÄMMINHENKINEN ILLALLINEN JA DISCOTAHDIT

Puheenjohtaja Tapio Rähän ja toiminnanjohtaja Marjo Partion
pikaisen aikataulubriefin jälkeen jokainen sai majoittua ja halukkaat
saunoa Tuusulajärven hämärtyessä. Ainolasta siirryttiin Tuusulaan
Gustavelundiin. Illallinen oli täynnä iloista puheensorinaa, olihan
pitkästä aikaa mahtavaa istua nokatusten. Ruoka oli erinomaista
eli tyhjin vatsoin ei pöydistä tarvinnut poistua. Asiaa ja asian viertä
riittikin suurelle osalle puolen yön korville. Energisemmät jatkoivat
alakerran discon lattialla pikkutunneille. Aamun töiden aloitus
yhdeksältä rajoitti toki valvomista. Ja reippaasti väki aamiaiselle
ilmaantuikin. Aamu-usvan hälvetessä oli hyvä hetki tehdä pieni
happihyppely rantamaisemassa.

Sitten olikin aamun alustusten vuoro. Petri Savolainen ja Simon
Huldén kävivät läpi omat puheenvuoronsa ja keskustelimme näky-
mistä syksyn tuleviin tes-neuvotteluihin. Petrin sanoin keskitytään
omaan peliin työmarkkinaympäristössä. Nyt on optiosyys, jos
neuvotteluissa ei päästä sopuun, sopimus irtisanotaan ja aloite-
taan neuvottelut. Hyvät neuvottelut sisältävät luovia ratkaisuja,
tiukkojen raamien sisällä käytävät neuvottelut eivät tuota parhaita
ratkaisuja. Yleisesti puhutaan paikallisen sopimisen puolesta, mutta
käytännössä raamitetaan ja keskitetään. Aikataulu on tiukka, noin
kaksi kuukautta.

Simon Huldén kertasi, miten kentän on valmistauduttava, kun
sopimusneuvottelut alkavat. Perustettava järjestövalmiustyöryhmä
toimii taustalla neuvottelujen aikana ja laatii tehokkaan toimin-
tasuunnitelman, jotta järjestövalmius on toimiva kaikilla tasoilla.
Kartoitetaan, mitkä ovat työtaistelutoimenpiteitä ylityökiellosta aina
lakkoon saakka. Nimitetään keskuslakkotoimikunta, joka hallinnoi,
neuvoo, viestii ja on aina tavoitettavissa.

RYHMÄTYÖTÄ HYVÄN OHJEISTUKSEN LAATIMISEKSI RTTL:N YLEISOHJEEKSI YHDISTYKSILLE

Millaisiin toimenpiteisiin meidän on varauduttava, jos neuvottelut alkavat jumittamaan? Miten luodaan painetta ratkaisun saamiseksi? Siinä kysymyksiä osallistujille. Kolmeen ryhmään jakautuen pohdittiin, mistä pitää olla selvillä kunkin toimeenpiteen alkaessa. Reilun kymmenen hengen ryhmissä käytiin läpi lehdistön ns. lakkoapäistä, mitä sieltä on hyödynnettävissä, mitä omia lisäyksiä siihen on tehtävä. Hyvän pohjakeskustelun jälkeen ryhmät kirjasivat asiat ylös ja yhdessä käytiin läpi ja kommentointiin kunkin ryhmän muistiinpanot.

Iltapäivän kahvittelun jälkeen oli vuorossa vielä tukihenkilökoulumiset ennen kotiinpaluuta. Kiitos kaikille osallistujille. Läsnä ja livenä kokoontuminen oli todella virkistävä ja voimaannuttava lukemattomien videopalavereiden jälkeen.

Teksti ja kuvat: **Jukka-Pekka Nyrhinen**

FAO nosti kannat kattoon

Radio- ja televisiotoimittajien liiton Freelance-ammattiosasto FAO juhli 40-vuotista taivaltaan 2. syyskuuta 2022. Juhlapaikaksi oli valittu Helsingin Linnunlaulussa sijaitseva ja historiaa huokuva kirjailijatalo Villa Kivi.

Tilaisuutta alettiin oikeastaan valmistella jo vuonna 2019, koska FAO täytti 40 vuotta 2020. Koronan takia ajankohtaa jouduttiin siirtämään niin monta kertaa, että mittariin ehti kertyä pari ylimääräistä vuotta. Nyt päästiin vihdoin juhlimaan niidenkin edestä.

Kannat nostettiin Villa Kivessä kattoon noin 50 juhlijän voimin. Freelance-ammattiosaston jäsenten lisäksi paikalla oli kutsuvieraina FAO:n entisiä puheenjohtajia sekä freelancereiden kannalta keskeisiä RTTL:n ja Journalistiliiton toimihenkilöitä. Järjestelyistä

vastasivat pitkälti Kalle Niemi, Jaakko Sauvola ja Arto Paljakka, ja työryhmään kuuluivat myös varapuheenjohtaja Jani Tanskanen ja Rasoul Khorram. Juhlien onnistumisen varmisti osaltaan puheenjohtaja Irmeli Heliö.

Tilaisuus alkoi Irmeli Heliön tervehdyssanoilla ja alkumaljalla. Heti illan alkuvaiheessa muisteltiin FAO:n vaiheikasta historiaa. Muistelot aloitti yhdistyksen entinen ja pitkäaikainen puheenjohtaja Kirsi Mattila, joka käsitteli omaa hallitustaivaltaan. Kronologisesti edenneeseen katsaukseen kuului informatiivinen ja viihdyttävä kuvakavalkadi. Juhlaväki tunnistikin kuvista monta paikalla ollijaa ja muita FAO:n toiminnassa mukana olleita kasvoja 2000-luvun alkupuolelta nykypäiviin asti.

Journalistiliiton tervehdyksen toi lukuisia sopimusneuvotteluja ansiokkaasti luotsannut edunvalvontajohtaja Petri Savolainen. YOT:n juhlapuheenvuoron piti Ylen pääluottamushenkilö Anu Kähkönen, RTTL:n edustajana puhui ja ojensi kukkakimpun toiminnanjohtaja Marjo Partio ja SFJ:n juhlaterveiset välitti vt. toiminnanjohtaja Anna-Sofia Nieminen.

Yksi illan ehdottomista kohokohdista oli FAO:n ensimmäisen puheenjohtajan Telle Virtasen katsaus yhdistyksen alkuaikoihin. Telle kertasi elävästi FAO:n perustamiseen johtaneet vaiheet, ja hänen henkeä nostattavat sanansa muistuttivat, minkä takia freelance-ammattiosastoa ja ylipäätään ammattiyhdistystoimintaa tarvitaan yhä.

Juhlapuheiden jälkeen päästiin nauttimaan runsaan noutopöydän antimista ja ruokailun jälkeisellä väliajalla saatiin hämmästellä pöydissä kiertäneen taikurin taidokkaita silmänkääntötemppeja. Illan vanhetessa mikrofoniiin tarttui salaperäinen naamioitunut herrasmies, joka esitteli liveviihteestä vastanneen Tuomas Metsbergin yhtyeen englanniksi.

Jälkiruokaherkun äärellä. Synttäreitä ei ilman kakkua!

FAO:n puheenjohtaja ottaa vastaan RTTL:n toiminnanjohtajan tervehdyksen.

Herkistyneet kuulijat Kirsi Mattilan lähihistorian esityksen äärellä.

Bändin väliajalla oli ohjelmassa vapaata seurustelua ja tunnelmaa piti korkealla dj Hilla Blomberg. Onnistunutta illanviettoa siivitti myös avoin baari, ja juhlat jatkuivat Blombergin soittaman hittiki-
maran tahdissa pikkutunneille asti.

Teksti **Arto Paljakka**
Kuvat **Seppo Sarkkinen**
Kuvatekstit **Irmeli Heliö**

Mystinen bändin esittelijä ilmaantui kuin tyhjästä. Bändi Tuomas Metsbergin erinomainen kokoonpano. Tanssitti meitä todella kannat kattoon!

Keskustelua riitti joka pöydässä. Pitkästä aikaa rennossa tunnelmassa - ehkä ay-asiakin. Anna-Liisa Haavikko, Arto Nieminen, Pirjo Munck ja Jari Niemelä.

Ihana jälleen näkeminen! Telle Virtanen joutui DJ:n Hilla Blombergin lämpimään rutistukseen. bergin lämpimään rutistukseen.

Pohjoismainen Freeseminaari Herrankukkarossa, luonnon rauhassa

Neljän vuoden tauon jälkeen Pohjoismainen freeseminaari järjestettiin FAO:n organisoimana keväällä 27.-28. 2022. Edellisen kerran tapahtuma oli Malmössä 2018. Ikimüstoinen, valtava ja monipuolinen seminaari. Kiitos Ruotsin. Tapahtuma on muodostunut suureksi ja järjestäjämäärään yhdistykselle niin työmäärältään kuin kustannuksiltaan mittavaksi.

Otimme kuitenkin FAO:ssa päämääräksemme jo vuonna 2021 puheenjohtajamaavoorollamme järjestää seminaarin. Korona kuitenkin muutti suunnitelmia.

Jokainen Pohjoismaa on vuorollaan puheenjohtajamaa ja vuoden 2022 Ruotsin kanssa sovimme, että pidämme seminaarin vuonna 2022.

Valmistelut alkoivat kiivaana vuodenvaihteessa, kun päätös oli tehty järjestämisestä. Ennakoon jo loistavaksi paikaksi tiedetty Herrankukkarossa, Naantalin Rymättylässä valittiin seminaarin paikaksi.

Seminaari sai todella paljon kiitosta sisällöstä, paikasta ja järjestelyistä. Ilma suosi meitä auringonpaisteella ja luonto oli Herrankukkarossa hienoimmillaan kevään alkaessa kääntymään kesään.

Perjantai oli sisällöllisesti rankempi päivä. Seminaari alkoi Herrankukkaron isännän tarinoinnilla Herrankukkarosta. Rannalle oli katettu kuksat ja pientä suolaista, tervetuliaismalja oli paikan oma tujuva snapsi.

Seminaarin ohjelma alkoi SJL:n puheenjohtaja Hanne Ahon puheenvuorolla etäyhteyksin. Hannella oli vielä tiukasti lehdistön neuvottelut viimeistä silausta vaille menossa. Toisena etäpuhujana oli Tanskan journalistiliiton puheenjohtaja Tine Johanssen. Etäyhteys ei haitannut keskusteluaktiivisuutta ja seminaarilaisilla riitti puhuttavaa. Ajankohtaisia freelanceria koskettavia asioita riitti EU-direktiivistä, tekijänoikeuksista ja freelancerin kollektiivisesta neuvottelu-oikeudesta.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi oman sävynsä seminaariin. SJL:n kansainvälisten asioiden hoitaja Salla Nazarenkon osuus sotatilanteesta veti välillä hiljaiseksi. Esitykseen saimme myös videoyhteyden Valko-Venäläiseen toimittajaan, joka kertoi tilanteesta paikan päällä. Hänen osuutensa oli vaikuttava ja osoitti rohkeutta tulla esiin puhumaan. Toimittajien asema on entisestään pahentunut Valko-Venäjällä ja Ukrainassa, ja venäläisillä toisinajattelijoilla. Toimittaja, joka meille uskaltanut kertoa maansa tilanteesta on nyttemmin syksyn aikana vangittu.

Nazarenkon osuuden jälkeen siirryimme Herrankukkaron herkulisen saaristolaismenun ääreen ja aikaa oli myös hieman sulatella aamupäivän tuhtia pakettia ja ihastella seminaaripaikan ympäristöä ennen iltapäivän osuutta.

Iltapäivän aloitti Johanna Vehkoo aiheenaan vihapuhe. Saimme tyhjentävän ja mielenkiintoisen katsauksen oikeustapauksesta ja kokonaisuudessaan toimittajiin kohdistuvasta maalittamisesta. Vehkoon tarina käänteinen sai kuulijakunnan herpaantumattoman

huomioin ja kysymyksiä riitti. Aihe on todella tärkeä, mikään ei somessa ole muuttunut.

Pienen jaloittelu ja kahvihetken jälkeen oli paneelikeskustelun vuoro, jonka puheenjohtajana toimi Salla Nazarenko. Keskustelijoina olivat Susi Nousiainen, Tuija Saresma, Wali Hashi, Åshild Eliassen (Norja) ja Johanna Vehkoo. Aiheina olivat mm. polarisaatio, somekäyttäytyminen, vihapuhe, monimuotoisuus. Keskustelu oli todella antoisa ja asiaa olisi riittänyt vielä toiseen mokomaan. Loistavasti vedetty paneeli ja aivan mahtavat panelistit.

Tästä oli hyvä jatkaa visuaalisen ilotulituksen pariin. Olimme saaneet palkitun valokuvaajan Touko Hujasen kertomaan kuvajournalismista. Vinkkejä kuvien ottamiseen sai runsaasti korvan taakse. Perjantai virallinen osuus loppui tähän hienoon kuvakavalkaadiin ja rentouttavaan ja lennokkaaseen luento.

Runsas saaristolaisillan jälkeen olikin nautinto siirtyä Herrankukkaron kuuluisaan maasavusaunaan ja jatkaa virinnetä keskusteluita lauteilla ja paljuissa. Meri kutsui myös uimaan useimpia seminaarilaisia.

Ilta jatkui vielä nuotiolla ja keskustelu päivän aiheista kävi vilkkaana. Taisi viimeisimmät mennä mökkeihinsä unen maille vasta puolen yön jälkeen.

Lauantai oli varattu työhyvinvoinnille ja kevyemmille aiheille. Harmillisesti Antti Heikkinen Nilsiästä joutuikin olemaan etänä, mutta se ei esitystä haitannut. Niin vain auton etupenkiltä hän kertoi, miten syntyy huippujournalismia periferiassa. Kalle Niemelle erityiskiitos käännöstyöstä, jonka hän teki yön tunteina.

Iiro Ollila Stella Polariksesta veti vielä seminaarilaisille mahtavan paketin työhyvinvoinnista. Oli jälleen innostava puhuja ja vuorovaikutus oli taattu. Luento meni suorastaan yliajalle. Yllättävän paljon itse kukin löysi itsestään lukkoja, joiden avaamiseen saatiin työkaluja.

Lounaan jälkeen Herrankukkaron isäntä vei meidän luontoretelle historiallisille paikoille. Kiipeiltiin pitkin ja poikin metsäpolkuja. Isäntämme Karioskari Kangas kertoi paikan historiasta värikkäin sanakääntein.

Loppusummaus käytiin vielä lähtökahvien äärellä ja erityisesti esiin tuli kysymys miten tästä eteenpäin. Pohjoismainen yhteistyö on erityisen tärkeä freelancereille ja etenkin Norjan ja Ruotsin edustajat olivat omien yhdistysten puolesta harmissaan, kun tähän yhteistyöhön ei panosteta. Tanskasta ei tänä vuonna ollut ketään. Nyt jälkeensä Top meetingissä Ruotsissa 21.9. (juttu seuraavalla sivulla) saimme yllätykseksemme kuulla, että Tanska jättäytyi toistaiseksi pois pohjoismaisesta yhteistyöstä.

Nyt on aika miettiä, miten tätä kehittää ja miten rakentaa tämä yhteistyö jälleen aktiivisemmaksi. Osallistujamäärä jäi tänä vuonna odotettua pienemmäksi ja kaiken kaikkiaan meitä oli nauttimassa seminaarin annista kolmisenkymmentä.

Järjestäminen on iso prosessi ja stressaava, se on sanottava, mutta kaiken kaikkiaan se ilo ja lämmin henki seminaarissa palkitsi kaiken sen työn. Niin paljon tuli kiitosta ja seminaariin osallistujat olivat aivan haltioissaan niin paikasta kuin sisällöstä. Erityisesti jäi mieleen Norjan ja Ruotsin edustajien kiitokset. Ensi vuonna on odotettavissa Norjan järjestämä seminaari.

Texti: **Irmeli Heliö**

Iltanuotiolla saunan ja paljuilun jälkeen keskustelut jatkuivat yöpalaa nautiskellen.

kuva: Irmeli Heliö

Tanska jättäytyy pois pohjoismaisesta freelance-yhteistyöstä

Pohjoismainen freelance-komitea kokoontui vuosittaiseen Top-meetingiin Tukholmassa 21.9.2022 ilman Tanskan delegaatiota. Mukana kokouksessa olivat freelancetoimittajajärjestöt Ruotsista, Suomesta ja Norjasta. Suomesta kokoukseen osallistui sekä SFJ:n että FAO:n delegaatio. Mukana Tukholman kokouksessa oli kaikkiaan kuusi suomalaista.

Tanskalaiset perustelivat jättäytymistään pois pohjoismaisesta yhteistyöstä järjestönsä taloudellisella tilanteella sekä sillä, että Tanskan free-järjestö haluaa vaikeina aikoina keskittyä omien jäseniensä tukemiseen. Tanskan FreelanceGruppen jätti kuitenkin oven auki sille, että järjestö tulee uudestaan mukaan pohjoismaiseen yhteistyöhön, kun ajat paranevat.

Pohjoismaisen freelance-komitean muut jäsenet, Suomen FAO ja SFJ, Ruotsin Frilans Riks ja Norjan NJ Frilans totesivat komitean huippukokouksessa yhteistuumiin pitävänsä pohjoismaista yhteistyötä edelleen tärkeänä, ja Tanskan jättäytymistä pois pidettiin valitettavana. Tanska toivotettiin tervetulleeksi komitean työhön heti, kun se on mahdollista.

Topmeetingissä keskusteltiin vilkkaasti freelancereiden tilanteesta Pohjoismaissa, ja tietojen vaihtoa maiden välillä pidettiin erittäin tärkeänä. Kiinnostusta herätti erityisesti Norjan tilanne, jossa free-toimittajat ovat onnistuneet neuvottelemaan minimipalkoista mediatulojen kanssa. Neuvottelujen läpiviemisessä Norjan freelancerit

ovat saaneet merkittävää tukea työsuhteisilta kollegoiltaan. Suomalaiset osallistujat kertoivat muun muassa Suomessa käynnissä olevasta yrittäjien eläkejärjestelmän uudistustyöstä ja sen vaikutuksista freelancereiden ansioihin. Esille nostettiin vaara, että osa freelancereista joutuu lopettamaan työnsä, jos eläkemaksut nousevat liian korkeiksi. Toisaalta tuotiin esille myös se, että moni suomalainen freelancer joutuu tällä hetkellä tyytymään erittäin alhaiseen eläkkeeseen.

FAO kertoi kokouksessa syksyllä saavutetusta uudesta Yhtyneet-sopimuksesta. Kiinnostusta pohjoismaisissa kollegoissa herätti myös Ylen kanssa tehty sopimus, joka takaa työterveydenhuollon vaki-
tuisten työntekijöiden lisäksi myös Ylen freelancereille. Pohjoismaisen freelance-komitean puheenjohtajamaaksi nousee ensi vuonna Norja. Norjan NJ Frilans kertoi, että järjestö aikoo järjestää pohjoismaisen freelance-seminaarin Norjassa ensi syksynä. Perinteisesti pohjoismaiset seminaarit ovat vetäneet hyvin väkeä Suomesta. FAO tukee suomalaisten freelancereiden osallistumista seminaariin Jokes apurahoista.

Topmeetingissä kuultiin myös katsaus EU:n tekijänoikeusdirektiivistä ja sen toimeenpanosta eri maissa. Aiheesta kertoi Ruotsin journalistiliiton lakimies Olle Wilöf.

Katri Nisula FAO

NOT kävi Irlannissa

Nyt ei olla Turussa.

Ääni kuuluu radiojuontaja Harri Moisiolle. Harri onkin aivan oikeassa, sillä käynnissä oli NOT:in (Nelosen ohjelmatyöntekijöiden) matka Dubliniin.

Reissumieltä oli 13 hengen ryhmällä runsaasti parin vuoden tauon jälkeen.

Ryhmän Pohjois-Irlannin vahvistus, uutistenlukija Faye Lawson oli järjestänyt meille vierailun Irlannin yleisradioyhtiössä RTE:ssä (Raidió Teilifís Éireann), jonne mentiin heti, muutama tunti jälkeen laskeutumisesta. RTE:n puolelta meille oli luvattu esitellä radion ja televisio tekemistä.

RTE:n radiokanava 1. päällikkö Peter Woods esitteli antaumuksella radiostudioita sekä muita studiotiloja, jotka huokuivat sekä fyysisesti että henkisesti ajan patinaa, ihan hyvällä tavalla kuitenkin. Äänitysstudioissa olivat vuosien varrella esiintyneet kaikki Irlannin eturivin suurimmat muusikot ja bändit.

- Thin Lizzy, U2 sekä Sinéad O'Connor, jonka koko Grammy-palkittu levy oli äänitetty RTE:n tiloissa, Woods luetteli äänessään tervettä ylpeyttä.

Woods kertoi, että katolisessa ja vanhanaikaisessa Irlannissa muutokset tapahtuvat hitaasti ja vasta viime vuosina radiokanavilla on alettu kiinnittää huomiota siihen, että myös naiset pääsevät tekemään lähetyksiä.

Kierrellessämme tiloja, oli yhdessä studiossa käynnissä suora lähetyks.

Kyseinen show oli Joe Duffyn vetämä Liveline. Se on kovasti Ylen Kansanradiota muistuttava ohjelma, jossa ihmiset pääsevät esittämään omia huoliaan Duffylle. Erona Kansanradioon tosin on se, että aiheet ovat vakavia ja jotkut myös erittäin henkilökohtaisia. Woods kertoi kyseessä olevan kanavan suosituimman lähetyksen, johon tulee päivässä yli 1 000 puhelua.

Kaikki puhelut eivät yksinkertaisesti mahdu muutaman tunnin lähetykseen, joten niitä käydään läpi ja karsitaan työntekijöiden toimesta. Kyseessä on kuitenkin yhteiskunnallisesti merkittävä ohjelma ja maan poliitikot kuuntelevat lähetyksiä herkällä korvalla, Woods tiesi kertoa.

RTE muistutti muutenkin monin tavoin Yleä. Radiokanavia oli useita ja profilit vaihtelivat klassisesta musiikista eilispäivän hitteihin sekä nykynuoria liikuttavaan tarjontaan. Noin 5 miljoonan ihmisen Irlannissa on englannin lisäksi viralli-

senä kielenä myös iiri, jota ensimmäisenä äidinkielenään puhuu kuitenkin vain noin 100 000 ihmistä, mutta jolle on luonnollisesti järjestetty oma radiokanava.

- Meillä on jatkuva tarve tarjota mielenkiintoista ja uutta sisältöä alati muuttuvassa yhteiskunnassa, 20 vuotta RTE:llä työskennellyt Woods ruoti.

RTE:n draama- ja dokumenttipuolta televisiossa valottivat David Crean sekä Seán Mac Giolla Phádraig.

Myös RTE:n televisiotarjonta muistutti kotimaista Yleä. Dokumenttien puolella oli niin urheilua, historiaa, politiikkaa, luontoa kuin myös nuoria puhuttelevia viihteellisempiäkin ohjelmia. Elokuva- ja televisiosarjojen valikoima oli niin ikään värikäs. Suomalaisille tuttu televisiosarja lienee ainakin Normal People.

- Suurien budjettien tuotannoissa auttaa se, että yhteistyötä tehdään ”isoveljen” eli Britannian yleisradioyhtiö BBC:n kanssa, jolloin myös kustannukset jakautuvat suhteessa maiden väkilukuihin, kertoi Crean.

—
Lauantaina osa porukasta suuntasi katselemaan nähtävyyksiä, osa aistimaan tunnelmaa vanhaan kaupunkiin.

Neljän hengen ryhmä suuntasi Trinity Collegen vanhaan kirjastoon, joka on tunnettu Kellsin kirjasta (Book of Kells) sekä henkeäsalpavasta kirjarivistöistään. Kellsin kirja on kuvitettu keskiaikainen, latinankielinen evankeliumikäsi kirjoitus, jonka valmistivat kelttiläiset munkit noin vuonna 800.

Paikan päällä Terry Mullalan esitteli konstailemattomaan tyyliinsä Irlannin historiaa sekä tiettyjen ihmisten merkitystä maan historiassa. Olikin onni, että NOT oli juuri tänä vuonna Dublinissa, sillä Mullalan kertoi kirjaston menevän remontiin muutamaksi vuodeksi.

Upea hallia muistuttava usean sadan neliön huone piti kirjarivien lisäksi sisällään muun muassa Irlannin vanhimman harpun sekä lukemattomien filosofien ja muiden ajattelijoiden rintapaitsaita, joita oli aina Sokratesista Isaac Newtoniin ja Edmund Burkeen. Poissaolollaan loistivat kuitenkin merkkinaiset, joiden rintakuvia ei paikalla näkynyt. Täällä asiat tapahtuvat hitaammin, Mullalan hymähti ja totesi remontin jälkeen neljän naisen rintapatsaan saavan paikan kirjastossa.

Irlannin historia muistuttaa pintapuolisesti Suomen historiaa. Suunnilleen saman verran on asukkaita. Historia, johon on kuulu-

nut se, että maa on kuulunut osaksi toista maata. Itsenäistymispyrkimykset, lopulta itsenäistyminen sekä sisällissota ovat yhteistä molemmissa maissa, kuten myös kaksikielisyys.

Kaikkiaan reissuun mahtui paljon iloa, naurua ja hyvää ryhmäytymistä ruoan ja juoman merkeissä. Samana viikonloppuna oli myös Winter on Dublin -tapahtuma, joka potkaisi tietynlaisen joulun odotuksen käyntiin kaupungissa. Joulukoristeet alkoivat näkyä kaduilla ja puistoissa raikasi konsertteja, joissa soivat vanhat klassikot. Tosin Sylvian joululaulun sijasta tarjonta oli peri-irlantilaisista musiikkia muun muassa Molly Malonen sekä Whiskey in the Jarin tapaan.

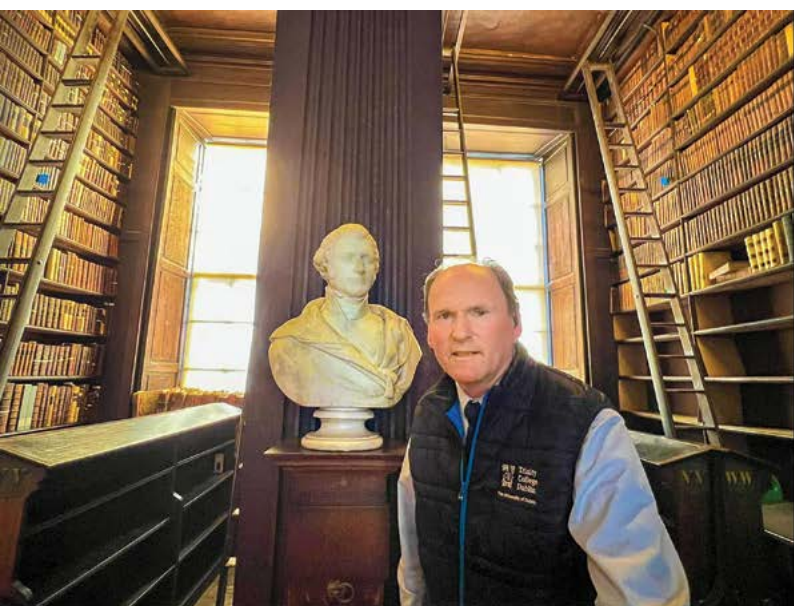
Kaikkialla korostui myös suuri ylpeys irlantilaisesta kansanmusiikista ja kulttuurista ylipäätään ikään katsomatta. Siinä oli jotain hyvin kaunista, kun 15-vuotiaat tytöt lauloivat isovanhempiensa ikäisten kanssa yhteislaulua Irlannin vehreistä nummista.

Lauantaina pystyi myös aistimaan suurta urheilujuhlantuntua, kun Dublinissa kohtasivat rugbyyn kaksi suurta maata Irlanti sekä Etelä-Afrikka. Hegemonia ottelu valtasi pubit ja tunnelma oli sanalla sanoen intohimoinen.

-
Sunnuntai-iltana Dublinin lentokentällä olivat kaikki jokseenkin väsyneitä uusista kokemuksista ja samalla vaipuneet mietteihinsä.
- Paras matka on kotimatka, totesi Iida Hallikainen, ensikertalainen ja ryhmän nuorin.

Teksti: **Miikka Kaskinen, NOT**
Kuvat: **NOT, Dublin 2022**

Trinity Collegen vanha kirjasto on henkeäsalpaavan upea. Kirjastovahti Terry Mullalan poseeraa yhdessä Irlannin kansallisankari Wolfe Tonen rintakuivan kanssa.

Maailma palaa - ja monelta kantilta

GLOBAALIT KÄRVENTÄJÄT: KUUMUUS JA KUIVUUS

Se pahuksen riesa, ilmaston lämpeneminen on kuivattanut maita ja mantuja ja siinä sivussa myös jokia ja järviä. Sateiden puutteessa pohjavedetkin ovat vähissä, joten ei ole mistä ottaa ydinvoimaloiden jäähdytysvedeksi tai peltojen kasteluun. Ranskassa suljetaan voimalla ja muuallakin pelto halkeilee kuivuuttaan.

Rutikuiva metsä palaa Etelä-Euroopassa, eikä sammutusvettä ole mailla halmeilla. Brasiliassa maankaappaajat polttavat tahallaan sademetsää soijapelloiksi ja pihvikarjan laitumiksi - ulkomaille vientiä varten. Euroopassa ollaan tekopyhästi tuotuneita... ja syödään halpaa ex-sademetsässä tuotettua brassipihviä tai brassisoijalla lihotettua broileria.

Jokikuljetukset Euroopassa hyyyvät Reinin ja Tonavan vesipulaan. Kiinan valtava Jangtse ja kymmenet muut joet näivettyvät ja tehtaita suljetaan vesivoimaloiden vesipulan vuoksi, kun sähköntuotanto hyytyy. Kuumuus ja kuivuus rassaavat myös Suomen peltoja ja Norjan vesivoimaloita. Eikä tutkijat ole puhuneet tästä kuin vajaa 50 vuotta. Ja ensimmäiset laskelmat CO₂-nousun vaikutuksista teki Svante Arrhenius jo vuonna 1896. Joten olisihan tässä ollut aikaa tehdä jotain.

EUROOPASSA PALAA KUN POLTETAAN

Sanotaan, että sota syttyy, kun diplomatia loppuu, mutta Venäjä hyppäsi diplomatian yli suoraan hyökkäyssotaan. Alkoi pommittaa, polttaa ja tuhota Ukrainan kyliä ja kaupunkeja. Ei sinänsä uutta, talvisotakin aloitettiin pommituksilla ilman sodanjulistusta. Myös Pietari suuren konsteja on käytössä, siviilien kuoliaaksi kidutus ja etniset joukkomurhat sekä väestön pakkosiirrot, kuten Isonvihan aikana 1700-luvulla. Samat vanhat konstit oli myös Stalinilla.

Ukraina palaa, koska Venäjä sitä polttaa ja pommittaa. Mutta maakaasu ei pala Saksassa, vaan karkaa puhkotuista Itämeren kaasuputkista. Kaasuputki on todellakin myös ympäristökysymys, sillä maakaasu on metaania, voimakasta kasvihuonekaasua.

PINNA PALAA VÄHEMMÄSTÄKIN

Yli kaksi vuotta koronaa, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, sairaanhoidon ja vanhustenhoidon kriisit ja energiakriisi - hermot menee ja ahistaa. Onneksi lehdet putoilee puista ja haravoidessa näkee työnsä jäljen eli ainakin siihen tilanteeseen voi vaikuttaa.

Yhteistyöterveisin
LeenaM

JK. Näinä tautisina aikoina luotettava tieto on tärkeämpää kuin koskaan, totesi (ainakin suunnilleen) myös Markus Sovala, Tilastokeskuksen pääjohtaja @MarkusSovala.

kuva: Seppo Sarkkinen

Kaikille paras ratkaisu

Oliko ennen paremmin? Tätä on tullut pohdittua viime aikoina. Meillä Tohlopissa oli vielä reilu kymmenen vuotta sitten oma organisaatio esikuntineen ja runsaasti TV2:n omia tuotantoja (myös päätösvalta niihin) sekä edelleen vahvaho Kakkosen henki. Vaakakupin toisella puolella tosin painoivat vanhanaikaiseksi käyneet studiotilat ja muu kiinteistö sekä pienenevät tv-lupamaksutulot. Uutta ratkaisua haettiin.

Olen vakuuttunut, että aikoinaan päättäjät hurmattiin 2013 voi- maan tulleen Yle-veron taakse tehostamislupauksilla ja kanavapro- filoinneilla. Tämä merkitsi päätösvalan astettaista keskittymistä Pasilaan. Tohloppi myytiin, Yle siirtyi vuokralaiseksi, syntyi Media- polis. Studiot ja kalustus ajanmukaistettiin, myöhemmin Tampe- reen radiokin muutti samaan kampukseen, rakennettiin Atvu-paja alueellisia tv-uutisia varten. Ja sokerina pohjalla Factory-halli yleläi- sine innovaatioineen. Samaan aikaan meiltä kaikkosi ensin johtajat, sittemmin päälliköt. Studiotuotannot vähenivät murto-osaan, tänä syksynä meillä on enää lastenohjelmat ja Flinkkilä & Kellomäki. Atvu-pajan uutisstudiot ei enää käytetä. Mutta ei siinä vielä kaikki.

Syyskuussa saimme kuulla Yle Design & Tuotannossa siirtyneemme "paikkakuntariippumattomaan johtamiseen". (Lue "kaikki olen- nainen päätetään Pasilassa.") Määritelmä onkin meillä jo tuomittu puppujargon-osastoon kopin ottamisen ja muun pöhinän joukkoon. Päätös sisältää meille suurimman takaiskun sitten 2017 irtisano- misten jälkeen. Lähiesihenkilötoiminta keskitetään Pasilaan, lähes 200 km päähän Tohlopista. Ei enää sujuvaa matalan kynnyksen kanssakäymistä oikeasti lähellä olevan bookkarin tai linjapäällikön kanssa esim kahvikupin äärellä. Välimatka asettaa haasteita työn- johtamiselle. Mutta kun olemme kaikki yhtä perhettä, ei tätä saisi sanoa. Emme vain voi maantieteelle mitään.

Olisi paikkakuntariippumattomuudelle paikkansa. Esim tv:n ulkotuotantoautoille on juuri remontoitu uudet tallit ja kalustolle varastot. Mutta ne annettaneen muiden toimijoiden käyttöön ja Ylen autot kalustoineen majoilevat tästä lähtien Tuusulassa, josta ne haetaan tuotantopaikoille niin etelään kuin pohjoiseen. Yleläistä vihreää siirtymää.

Keskittymiskuviohan on jo tuttu muistakin yksiköistä viime vuosil- ta. Tässä oma, hiukan sarkastinen näkemykseni. Keskitetään pääl- likö- ja/tai esikuntatoimintoja isolle paikkakunnalle. Jokin tehtävä voi mennä pienemmällekin, mutta harvemmin. Henkilöstö pääosin sopeutuu, koska halutaan olla osana uutta työskulttuuria, eikä leima- utua muutosvastarintaiseksi. Työkavereiden kesken ehkä jupistaan ja esikunnalle jää asian toimivuudesta ruusuisempi kuva. Ehkä muutokselle on keksitty jokin taikasana tai määritelmä ilosanomaa levittämään. Koska hallinnointi helpottuu ja yhdenmukaistuu, se on ns. kaikille paras ratkaisu.

Nyt Tohlopin D&T:ssa sujuva ohjelmatyö (ja sen tuoma työhyvin- vointi) saa väistyä hallinnon edun tieltä. Näin sen näen ja muis- telenkin kaiholla aikaa, kun vielä muutama vuosi sitten haimme Tohlopissa lean-ratkaisuja ohjelmatyötä helpottamaan.

Hyvien alaistaitojen ja työmoraalin nimissä pyrin tietysti tekemään parhaani jatkossakin, vaikka lääkäriillekin pääsee nopeammin kuin oman esihenkilön puheille. Työnantajalla on direktio-oikeus näihin päätöksiin, eikä niistä aina voi pitää. Uskon myös tuntemieni valittujen henkilöiden vilpittömyyteen, tekevät varmasti parhaansa. Ensitapaamiset uusien pomojen kanssa olivatkin äskettäin, ehkä kanssakäymisen kynnyks madaltuu. Jos homma tuntuu toimivan riittävän hyvin ja esim. oman henkilöstön järjellä käyttö toimii jat- kossa, tullen sen kyllä auuliisti myöntämään. Mutta näille innokkaille uudistajille ihan kaikissa yksiköissä antaisin neuvon: saadaksenne läpi ideoitanne Tohlopissa, meillä tulisi jäädä tunne, että saamme uudistuksista jotain konkreettista hyvää. Esim. uudet studiosisällöt voisivat olla jotain sellaista. Kun resursssia syödään pala palalta, ei siinä höttösemppi ja jaksuhali paljon lohduta.

Kari Romppainen

Edelleenkin tohloppilainen kameraoperaattori, jolle työhyvinvointi on sydämen asia.

fao

FAON FREELUOTTAMUSHENKILÖNÄ VUODEN 2023 ALUSSA ALOITTAJAA JAAKKO SAUVOLA

Olen Jaakko Sauvola, Ylen freesuomentaja vuodesta 2010. Koulutukseltani olen historioitsija ja englannin kääntäjä, ja Yle-urani perustan ovat alusta asti muodostaneet historia-dokumentit. Ennen Ylelle tuloani ehdin tehdä freelancerina töitä kahdelle kansainväliselle av-käännösyritykselle.

Niistä vuosista jäi mieleen pakkoyrittäjän aseman heikkous: toimeksiantaja sanelee hinnat ja ehdot, eikä niistä ole mahdollista neuvotella tes-pöydässä kuten työsuhteisessa työssä. Toivon todella, että EU:n komission tuore linjaus yksinyrittäjien kollektiivisesta neuvotteluvoimasta poikii nopeasti parannuksia työehtoihin.

Ammattiyhdistystoimintaan lähdin mukaan toden teolla keväällä 2018, kun minua pyydettiin FAOn hallitukseen. Hallitustyöskentely kiinnosti minua edunvalvonnan näkökulmasta, ja sitä pääsin toteuttamaan yhtenä kääntäjien edustajana Yhtyneet-tes-neuvotteluissa 2019–2020 ja 2022.

Neuvotteluista on jäänyt mieleen erityisesti se, että neuvottelijoina ja neuvottelijoiden tukena on syytä olla monenlaisen töiden tekijöitä, jotta asiantuntemusta on laajasti. Jos neuvotteluissa pystytään esittämään tarkasti, mitä työvaihteita ja vaikeuksia johonkin tehtävään tyypillisesti liittyy ja kauan siihen yleensä kuluu aikaa, on helpompi vastustaa heikennyksiä ja saada jopa läpi pieniä parannuksia.

FAOn luottamushenkilönä on toiminut vuosien varrella niin päteviä ja paneutuneita ay-aktiiveja, että en ollut ennen tätä syksyä harkinnutkaan pyrkiväni sellaiseen joukkoon. Vähitellen ajatus tähän luottamustoimeen pyrkimisestä kuitenkin kypsyi. Lähtökohdaksi otin ajatuksen, että jos yrittää tehdä vain sellaista, jossa tietää varmasti olevansa hyvä, ei opi koskaan mitään uutta ja elämä jää muutenkin ohueksi. Pyrin siis parhaani mukaan opiskelemaan pestin hoitamiseen tarvittavia tietoja, ottamaan oppia aiempien luottamushenkilöiden kokemuksista ja kehittymään tässä vaativassa toimessa niin hyväksi kuin pystyn.

Kiitos luottamuksesta.

kuva: Seppo Sarkkinen

MOT

MEDIA- JA OHJELMATYÖTENKIJÄT MOT RY

Myös Media- ja ohjelmatyöntekijät MOT valitsee luottamushenkilön ennen vuoden vaihdetta.

Lisäksi MOT:n MTV:llä työskentelevien muutto lähenee. Jo joulukuussa töitä tehdään uusissa tiloissa Vallilassa.

RTTL:N SYYSEDUSTAJAKOKOUS PIDETÄÄN PERJANTAINA 16.12.2022.

Kokouksessa valitaan liitolle puheenjohtajisto ja hallitus kaudelle 2023-2024. Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksessa päätetään myös liiton sääntöuudistuksesta, liiton luottamushenkilöille maksettavista korvauksista ja kutsutaan kunniajäseniä.

Edustajakokouksessa RTTL:n viittä yhdistystä eli AVOT:tia, Freelance-ammattiosasto FAO:a, Media- ja ohjelmatyöntekijät MOT:tia, Nelosen ohjelmatyöntekijät NOT:tia ja Ylen ohjelmatyöntekijät YOT:tä edustavat vuosikokouksissa valitut edustajat.

Journalistiliiton nelivuotinen valtuustokausi vaihtuu kun uusi valtuusto kokoontuu ensimmäiseen kokoukseen 30.11. – 2.12.2022. Valtuusto valitsee itselleen puheenjohtajan eli valtuuston puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Valtuusto valitsee liitolle myös hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan eli Journalistiliiton puheenjohtajan sekä kaksi varapuheenjohtajaa. Journalistiliiton uusi hallitus aloittaa työnsä vuoden 2023 alussa.

Valtuustossa hyväksytään myös Journalistiliiton Toiminta- ja ta-
lousohjelma vuosille 2023-2026. Ohjelmasta kerrotaan sivulla 11.

**RADIO- JA TELEVISIOTOIMITTAJIEN-
LIITTO RTTL RY
ONNITTELEE LÄMPIMÄSTI 20 VUOTTA
TÄYTTÄVÄÄ JÄSENYHDISTYSTÄÄN
YLEN OHJELMATYÖTENKIJÄT YOT RY:TÄ!**

Kettupesässä kuhisee jälleen

Vanhojen Kettujen vauhdikas toiminta on jälleen palannut vireänä parin vuoden hiukan varovaisemman kauden jälkeen. Rokotuksia on saatu ja hygieniasta on yritetty huolehtia. Maskit eivät tapah- tumistamme ole täysin hävinneet, vielähan se korona näyttää jylläävän.

Keväällä Vanhojen Kettujen käpälät suuntautuivat tutustumaan muun muassa Helsingin kaupunginorkesterin Ruusuritari-kon- sertiin ja WSOY:n Werner & Jarl -kirjakauppaan. Teeretikellään käytiin. Kettujen Kantapöydässä ravintola Kiltakellarissa on kuultu faktoja testamentin teosta ja Venäjän hybridioperaatioista Suo- messa. Jouko Lindgrenin Ylen historiaa luotaaviin kuviinkin on tutustuttu. Ja kesän aluksi startattiin Jarmo Ratisen perinteiselle retkelle, mikä tällä kertaa suuntautui saaristokierrokselle Iniöön, Korppooseen, Houtskariin, Nauvoon ja Seilin saarelle.

Syyskauteemme alkoi jo elokuun puolivälissä, kun 34 Kettua vieraili Kiasman ARS22-näyttelyssä, missä oli esillä teoksia 55 taiteilijalta tai ryhmältä yli kahdestakymmenestä maasta.

Ekokuun lopulla ison bussin täyttävä joukko Kettuja matkasi Hä- meen historiaan. Kävimme ensin Hattulan vanhassa Pyhän Ristin kirkossa. Joillekin meistä se oli jo tuttu paikka, ja vanhat 1500-lu- vun alun uskomattomat maalaukset olivat jossain muistilokeroissa, mutta loistava oppaamme Vilppu Vuori antoi meille perusteellisen kuvan seinät ja katot täyttävistä taideteoksista elävällä ja ilmeik- käällä kertomuksellaan. Kierroksen lopuksi hän vielä innostui esit- tämään meille pienen konsertin rakentamallaan vanhoilla soittimil- la, paimenhuilulla, jousikolla, kampiluutulla ja säkkipillillä.

Matkamme jatkui Hämeen linnnaan ja Vankilamuseoon, joissa nuo- ret oppaamme täydensivät erinomaisella tavalla historian tietojam- me. Maittavan lounaan söimme vanhasta Verkatehtaasta kunnoste- tussa modernin kulttuurikeskuksen ravintolassa.

Terveydestäkin on huolehdittu, kun syyskuun Kantapöydässä kuul- tiin, miten kuuloa tulisi ja voidaan hoitaa.

Tämän Arkin ilmestyessä olemme syksyn mittaan jo vierailleet Hel- singin Kaupunginteatterin Priscilla, aavikon kuningatar -musikaal- lissa, tehneet retken Tervikin kartanoon ja kuulleet Kantapöydässä Jorma K Laihon eli tekniikan pomon tarinoita. Jorma on kirjoitta- nut urastaan tekkarihenkisen veijaritarinan 40 vuotta yleisradioin- sinöörinä.

Erkki Pohjanheimo on kertonut runsain valokuvin kirjaututudestaan Nauha pyörii ja kamera käy. Matkani levytystudiosta tv-ohjamaan. Se perustuu hänen uraansa laulajana ja tv-toimittajana. Vanha Kettu Heikki Huttunenkin on vierailut Kantapöydässä tarinoimassa seikkailuistaan Namibiassa ja Etelä-Afrikassa. Teatteri Avoimissa Ovissa on nähty alun perin Dostojevskin kirjoittaman Idiootin sirkusmaailmaan sijoittuva versio.

Marraskuussa käymme urkkimassa Vaarallisia suhteita Kaupungin- teatterissa ja Kantapöydässä luotaamme Poliitiikan ja hallituksen vuotta 2023 Unto Hämäläisen ja JariNiemelän johdolla. Torstaina 24.11. vietämme Kiltakellarissa Pikkujoulua eurooppalaisen musi- kin ja ruoan kera.

Mikäli lukijaa kiinnostaa tutkia toimintaamme tarkemmin, kannat- taa mennä Vanhojen Kettujen nettisivulle: www.vanhatketut.fi. Jos olet eläkkeellä ja edelleen RTTL:n jäsen, voit liittyä kettujoukkoon ja päästä nauttimaan runsaasta ohjelmastamme. Vilkaisepa liittymiskaavaketta Kettujen nettisivulla!

Erkki Pohjanheimo

Vanhat Ketut

Kuvat: **Erkki Pohjanheimo**

Kuvissa Vanhoja Kettuja Hämeen linnassa ja Hattulan Pyhän Ristin kirkossa.

Kopioiston strategiatyö

Suomen tekijänoikeuslakia päivitetään parhaillaan vastaamaan EU:n verkkolähetysdirektiiviä ja direktiiviä tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla.

Tämä tekijänoikeuslain osittaisen uudistuksen hyväksyminen on voinut jo odotettua pidempään ja se on viivästyttänyt myös Kopioiston strategian päivittämistä ja uudistamista. Tämä työ valmistuneet ensi keväänä, 2023.

Kopioiston perustehtävää ei lakiuudistus kuitenkaan muuta. Jatkossakin Kopioisto mahdollistaa tekijänoikeuden suojaamien julkaisujen ja audiovisuaalisten teosten vaivattoman ja vastuullisen käytön ja varmistaa, että luovan alan ammattilaiset saavat heille kuuluvat korvaukset teostensa käytöstä.

Kopioisto jatkaa aktiivista vaikuttamista sekä lainsäädäntöön että laajemmin mm. muistuttaen ja tuoden esiin luovien alojen ja tekijänoikeuksien yhteiskunnallista merkitystä.

Lue lisää Kopioistosta: www.kopioisto.fi

TÄTÄ LEHTÄÄ JULKAISTAAN KOPIOSTON TUELLA.

Ensimmäinen täysi kurssivuosi täytti odotukset

RTTL:n Kopioiston tuella aloittama kurssitoiminta huipentui syyskuussa tapahtumatuotannon kurssiin. Kaikkiaan tänä vuonna saatiin pidetyksi viisi kurssia, joista saatujen kokemusten pohjalta on hyvä jatkaa ja kehittää toimintaa.

Elkää tärkein kokemus kurssitoiminnan käynnistämässä on ollut kurssisiin kohdistunut mielenkiinto. Useimpiin kurssisiin on ollut hakijoita enemmän kuin on voitu ottaa mukaan. Myös saatu palaute on ollut lähes voittopuolisesti kiittävää. Saatu kritiikki on ollut hyödyksi, kun toimintaa kehitetään ja parannetaan. Suunnitelmissa oli järjestää loppuvuodesta vielä valokuvauskurssi, mutta siitä luovuttiin aikataulusyistä. Kurssi on kuitenkin ohjelmassa ensi keväänä.

Aikataulusuunnitelma onkin yksi keskeisistä kehittämiskohteista, koska työvuorot ja vapaat tavataan nykyisin lyödä lukkoon jo reilusti toista kuukautta etukäteen. Siten kurssien ajankohdista pitäisi saada tiedotettua mahdollisimman aikaisin.

Päättävä kurssivuosi on kuitenkin vahvistanut sen, että toimintaa on parasta jatkaa RTTL:n omin voimin ja hakea kumppaneita tarvittaessa kurssikohtaisesti. Esimerkki tällaisesta oli vuoden viimeinen tapahtumatuotannon kurssi, jossa kumppanina oli Yle. Kahden kurssin kulut jaettiin puoliksi, kun toinen kurseista oli suunnattu Ylen väelle ja toinen laajemmalle joukolle.

Vahvistunut on myös se, että kurssitoimintaa pyörittämään tarvitaan osa-aikainen kurssijärjestäjä, joka huolehtii kurssisiin liittyvästä hallinnosta. Loppuvuoden kuluessa haetaan uutta kurssijärjestäjää eli virallisemmin koulutusasiantuntijaa, kun oma pestini päättyy vuoden vaihteessa.

Syytä on myös jatkaa koulutustyöryhmän toimintaa kurssien ideoijana ja toiminnan perään katsojana. Tässä välissä lienee syytä mainita, että toki kaikki ideat uusista kurssisisällöistä ovat edelleenkin erittäin tervetulleita – kaikki maailman viisaudet kun ei ole kasautunut työryhmään.

RTTL:n hallitus on sitten se viimeinen kontrollööri, joka vastaa siitä, että saadut rahat on käytetty säädösten mukaan ja niin kuin on päätetty.

Kurssien järjestämisen on mahdollistanut Kopioiston RTTL:lle maksama järjestökorvaus, joka on osa sopimusta radio- ja televisio-ohjelmien versiotallentamisen tekijänoikeuksien korvaamisesta. Kurssien lisäksi Kopioistolta saatua rahaa käytetty myös liiton viestintään, kuten Liiton Arkin kuluihin. Näin on tarkoitus tehdä jatkossakin.

Aapo Parviainen
Kurssijärjestäjä

kuva: Seppo Sarkkinen

Journalistiliitto

Radio- ja televisio-toimittajien liitto
RTTL

Senioriosasto
Vanhat Ketut

AVOT

FAO

MOT

NOT

Ylen ohjelma-
työntekijät ry
YOT

Alue

Epis

Media

Luovat

Ruuti

SFA

Tohloppi

Tutti

Suomen elokuva- ja
mediatyöntekijät
SET ry.

**Lehti-
yhdistykset**

ETELÄ-POHJANMAAN SANOMALEHTIMIEHET

ETELÄ-SUOMEN SANOMALEHTIMIESYHDISTYS

HELSINGIN SEUDUN JOURNALISTIT

HÄMEEN-UUDENMAAN JOURNALISTIT

ITÄ-SUOMEN SANOMALEHTIMIESYHDISTYS

KESKI-POHJANMAAN JOURNALISTIT

KESKI-SUOMEN JOURNALISTIT

KYMENLAAKSON JOURNALISTIT

PIRKANMAAN JOURNALISTIT

POHJOIS-KARJALAN JOURNALISTIIYHDISTYS

POHJOIS-SUOMEN JOURNALISTIT

SATAKUNNAN JOURNALISTIT

SAVO-KAINUUN JOURNALISTIT

SUOMEN FREELANCE-JOURNALISTIT

Kääntäjien ammattiosasto **KAOS**

TURUN JOURNALISTIIYHDISTYS
- ABO JOURNALISTFÖRENING

ÅLANDS JOURNALISTER

UUTISANKKALAMMIEN LIPLATUSTA

Pintaliidosta vastaa tänään hyvinvointialuelimnologi Jussi Tuominen

On nähty ylilyöntejä ja alisuorittajaa
kun some jatkaa sumutusta ilman mitään rajaa.
Ja uutisankkalammessakin vesi on kuin -usta
vaan silti utterasti jatkamme sen suodatusta.

Pääministeri bailaa! Ihme levis maailmalle,
jäi jopa mursun kuolema tuon tanssiskuupin alle.
Jos Ähtäri pian palauttaa Kiinaan pandatkin
niin taivasteltavaksi jää vain liikkeet Marinin.

”Tärkeintä on liike”, saarnas Manu meillekin.
Nyt liikkuu venäläiset ukaasilla Putinin,
kun toiset viedään rajan yli Itä-Ukrainaan
ja toiset karkaa ilmansuuntaan ihan mihin vaan.

Sai brittikansa uuden viisun: God Save The King.
myös kolikon he saivat pliisun: kunkun profiilin.
Ei meillä sentään herrahurmos paisu pahaksi
niin että euro vaihdettaisiin Sauli-rahaksi.

Tään vuoden bonusnumeroksi saatiin kolmonen,
yks Charles sukunimekseenkin äsken otti sen.
Ja Olkiluododossa se viittaa ydinvoimalaan,
sai Luoja nopeammin kuntoon taivaan ynnä maan.

Jos energia loppuu, hätiin kissa ostetaan
niin sähköomavaraisuutta kodin nostetaan.
Saa mirrin silittely aikaan hankaussähköä,
sen kytty kodinkoneisiin on käteväähköä.

On jotensakin surkeaa ja melko keljua
kun Suomi ei saa menestymään kauppaketjua.
Mä esimerkiks Marimekon nimen muuttaisin:
vois Cocakolttu jenkeissäkin myydä paremmin.

Taas siellä täällä ihmetellään kenenkä on syy
kun seniorit ’yllättäen’ kuin kanit lisäänty.
Vaan hoitajia puuttuu, mistä niitä kerätään?
Ei ratkaisua muka keksi ministeritkään.

Kun rahaa valuu it-alan firman taskuihin:
ei Helsingissä sitä riitä palkanmaksuihin,
vie terveystietojärjestelmä HUSin pyllylleen
sen hankinnasta vastaavat vain katsoo tyhjiyteen.

Jos Aku Ankan aikuisempaan makuun uudistaa
se nimen Naku Anka varmaan Disneyltä saa.
Kai seuraavaksi saamme siitä deittiversion
voi Haku Anka muuttaa boomersinkun kohtalon.

Sen tosi-tv osoittaa, on kiire trendi uus
teit ruokaa taikka remppaa tärkeintä on vauhdikkuus
Pois romantiikka, kotirauha, hiiteen harkinta,
nyt nopeus on valttia ja röyhkeys varmintä.

Kun kohta influenssavirus iskee ihmisiin
sun turvautua kannata ei influensseriin,
hän manipuloi aivojas, vaan ei tee terveeksi
jos blogeja vain popsit pian sen huomaat virheeksi.

On yksinvalta pahasta, se oitis myönnetään.
Myös kaikenlainen väkivalta syrjään työnnetään.
Hei, otetaan siis vallankahmijoista opiksi
ja heittäydytään täysin rinnoin vallattomiksi!

